

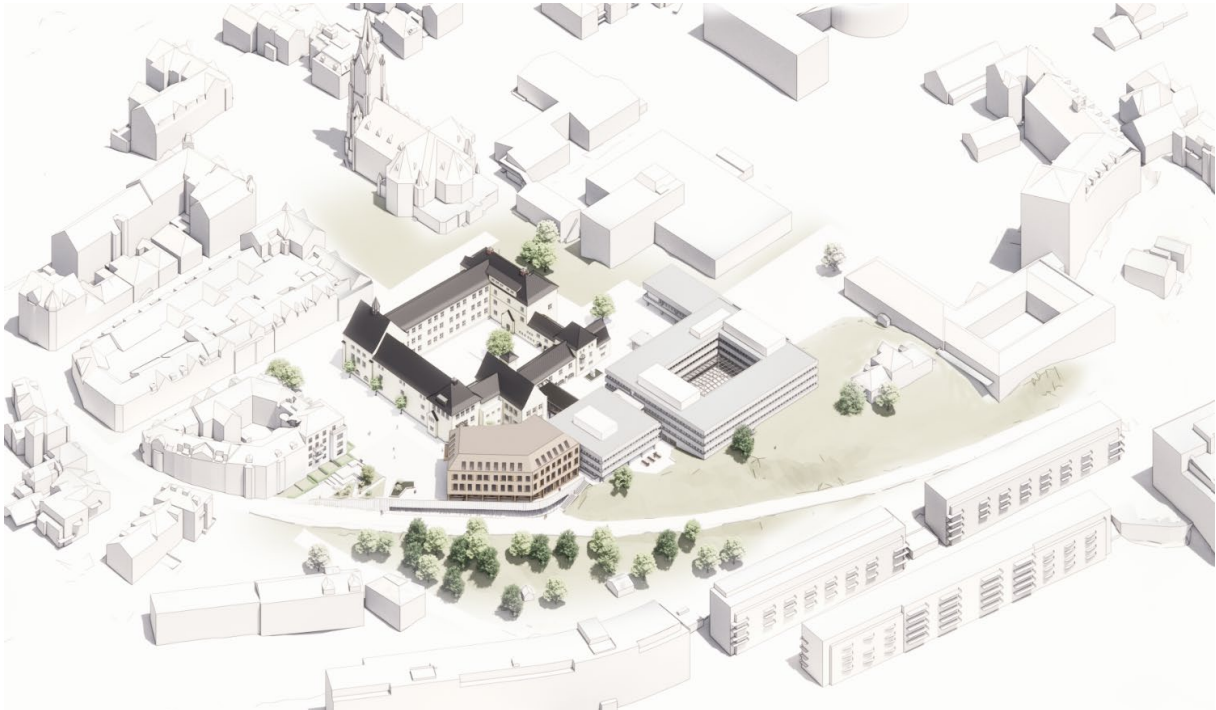
PLANBESKRIVELSE

Datert: 07.11.2025

Saksnr: PLAN-2022/20612 (201920098)

Arealplan-ID 70100000

Plankonsulent: Vill Plan AS

*Mal utarbeidet av byplanavdelingen, Plan- og bygningsetaten, Bergen kommune.
Sist revidert 04.02.2025*

Bergen kommune
Bergenhus, gnr. 164, bnr. 211, mfl.
HF-fakultetet, Reguleringsplan
Arealplan-ID 70100000

Innhold

1	Sammendrag og nøkkelopplysninger	4
1.1	Sammendrag	4
1.2	Nøkkelopplysninger	4
2	Bakgrunn.....	5
2.1	Intensjonen med planforslaget	5
2.2	Planstatus	5
2.3	Planprosess	9
3	Planområdet – dagens situasjon	13
3.1	Beliggenhet og avgrensning	14
3.2	Arealbruk	16
3.3	Arkitektur og byform	16
3.4	Kulturminner og kulturmiljø	18
3.5	Naturverdier	18
3.6	Rekreasjonsverdi- og bruk	19
3.7	Skole og barnehage	19
3.8	Barn og unges interesser	20
3.9	Veg og trafikkforhold	20
3.10	Universell utforming	23
3.11	Vannforsyning og avløp	23
3.12	Energi	23
3.13	Støyforhold	23
3.14	Risiko og sårbarhet – eksisterende situasjon	24
4	Konsekvensutredning	25
4.1	Utredning av kulturmiljø, byform og byrom	25
5	Beskrivelse av planforslagets innhold og virkninger.....	28
5.1	Planlagt arealbruk	28
5.2	Plassering og utforming	33
5.3	Bolig og boligkvalitet	41
5.4	Uteoppholdsareal	42
5.5	Universell utforming	44
5.6	Levekår og folkehelse	45
5.7	Mobilitet og samferdsel	45
5.8	Vannforsyning og avløp	49
5.9	Blågrønne verdier	51

5.10	Energi og klima	52
5.11	Kulturmiljø	54
5.12	Barn og unges interesser	56
5.13	Sosial infrastruktur	56
5.14	Risiko og sårbarhet	57
5.15	Juridiske og økonomiske konsekvenser for kommunen	60
5.16	Rekkefølgebestemmelser	60
5.17	Oversikt over arealformål	60

Forslag

1 Sammendrag og nøkkelopplysninger

1.1 Sammendrag

Universitetet i Bergen ble grunnlagt i dagens form i 1946 og har i dag ca. 20 000 studenter og over 4 200 ansatte. I løpet av denne perioden har det vært en stor utvikling i universitetenes måte å drive forskning og undervisning på. Det legges i dag større vekt på samhandling og samarbeid på tvers av fagområder, og mellom forskere og studenter.

Hovedintensjonen med detaljreguleringsplanen for HF- fakultetet (Det humanistiske fakultet) ved Universitetet i Bergen (UiB) er å legge til rette for en utvikling av fakultetet der flere institutter innenfor relaterte fag samles under samme tak. Et sted der studenter og personale vil trives og forske og undervise på tvers av fag. Samlokaliseringen vil legge til rette for at et fellesskap kan utvikle seg til et levende og innovativt kompetansemiljø. Mer aktivitet og mer liv i eksisterende og ny bygningsmasse vil i tillegg sørge for å gjøre området tryggere og triveligere. Sammenkobling mellom et nytt bygg og eksisterende bygg er vesentlig for å kunne revitalisere eksisterende bygningsmasse, og ikke minst for å legge til rette for universell utforming i eldre bebyggelse. Med dette grepet oppnås likeverdig bruk.

I det nye bygget planlegges det for nye undervisningslokaler og kontorarbeidsplasser.

Gjennom planforslaget er det arbeidet med å presentere gode utearealer som vil komme hele bydelen til gode, blant annet med torg og parkarealer. Fjerning av de fleste eksisterende parkeringsplassene i planområdet, inkludert en parkeringskjeller og overflateparkering, er med å forbedre utesituasjonen for naboer. Det planlegges ny tilkomst fra Dokkevegen til Vinjes gate. I tillegg planlegges det for en gangtilkomst mellom Vinjes gate langs sørsiden av det nye bygget og HF-bygget, og området ved Fastings Minde. Utearealet vil kunne oppgraderes med nytt dekke (i samsvar med tidligere ikke realiserte landskapsplaner for området) mellom universitetsbiblioteket og eksisterende og nytt bygg.

1.2 Nøkkelopplysninger

Bydel:	Berghus	Gårds- og bruksnummer:	164/211
Gårdsnavn/adresse:	Sydnesplass 7, 5007 Bergen		
Forslagsstiller:	Universitetet i Bergen	Plankonsulent:	Vill Plan AS Samarbeidende arkitekt: HLM Arkitektur AS Samarbeidende landskapsarkitekt: Smedsvig Landskapsarkitekter AS
Sentrale grunneiere:	Universitetet i Bergen		
Planens hovedformål:	Etablering av nytt undervisnings- og kontorbygg	Planområdets størrelse:	Ca. 32.6 daa
Grad av utnytting:	180 % BRA totalt for hele planen	Nytt bruksareal / Antall nye boenheter:	Ca. 5100 BRA/ 0 boenheter
Konsekvensutredningsplikt:	Ja	Varsel om innsigelse/Innsigelse:	Ja (trukket)
Kunngjort oppstart:	21.04.2020	Offentlig ettersyn:	08.04.2022- 24.05.2022
Problemstillinger:	Byrom, kulturminner, gangakser		

Alle illustrasjoner er ved hlm arkitektur om ikke annet er oppgitt.

2 Bakgrunn

2.1 Intensjonen med planforslaget

Det humanistiske fakultet (HF-fakultetet) ved Universitetet i Bergen (UiB) har behov for, og et ønske om å samlokalisere sine studenter og ansatte fra de ulike instituttene som er knyttet til HF. I dag er kun to av instituttene som hører til fakultetet lokalisert i selve Sydneshaugkvartalet og flere institutt ligger i eldre bygningsmasse som f.eks. i Øysteins gate. UiB ønsker å flytte sammen flere institutter og legge til rette for et framtidsrettet og levende forskningsmiljø som blir attraktivt i rekrutteringen av flere ansatte og studenter.

UiB ønsker å skape et best mulig tilrettelagt fysisk areal som kan gi grunnlag for et attraktivt undervisnings- og forskningsmiljø og foreslår å bygge nytt bygg koblet sammen med eksisterende bygningsmasse. I nybygget innenfor deler av gbnr: 164/211 (Dokkeveien 10) er det ønskelig å samle både studenter og ansatte i ulike undervisnings- og kontorlokaler. For å sikre optimale arealer for undervisning og forskning som også er universelt tilgjengelige, vil det være behov for endring av romprogram/ombygging i Sydneshaugen skole og HF-bygget inkludert S-blokken.

2.2 Planstatus

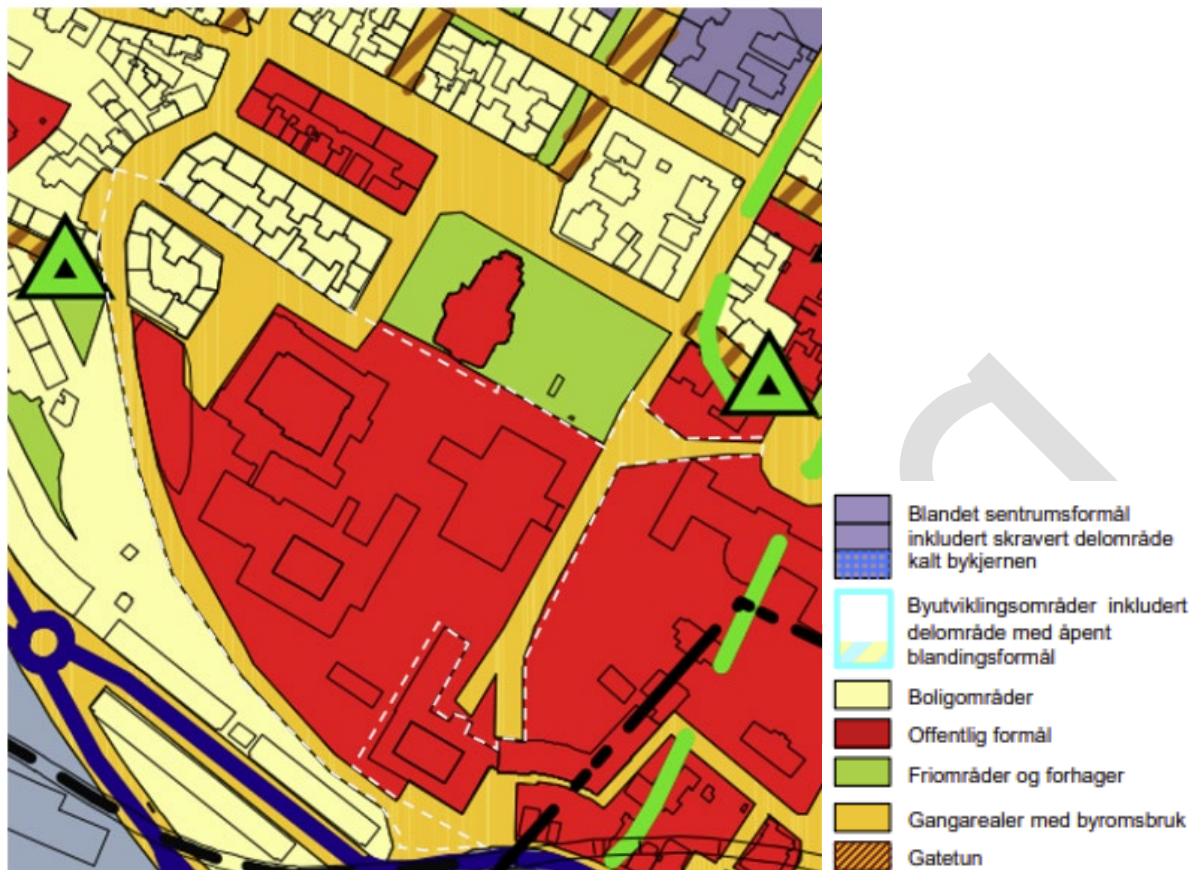
Kommuneplanens arealde/

I kommuneplanens areal 2018 er planområdet i hovedsak avsatt som byfortettingssone (BY1). Et mindre areal i sørøst er avsatt som grønnstruktur. Se utsnitt under (figur 2-1) med vår planavgrensning lagt over. Deler av planområdet i nord ligger innenfor bestemmelsesområde 5 – byggegrense, utbyggingsvolum og funksjonskrav. Planområdet ligger innenfor hensynssonene for kulturmiljø universitetsområdet (H570_2) og historisk sentrum (H570_7). Mindre arealer ligger også innenfor hensynssone for kulturmiljø Nygårdshøyden (H570_2) og Trehusbebyggelse fra Nordnes til Sydneshaug (H570_2).

Figur 2-1: T.v.: Utklippet fra viser formål i KPA 2018. Kraftig stiplede linje viser planområdet. T.h.: Kilde: Hensynssoner kulturmiljø i KPA2018. Kilde: Bergen kommune.

Kommunedelplan Sentrum, Bergenhus

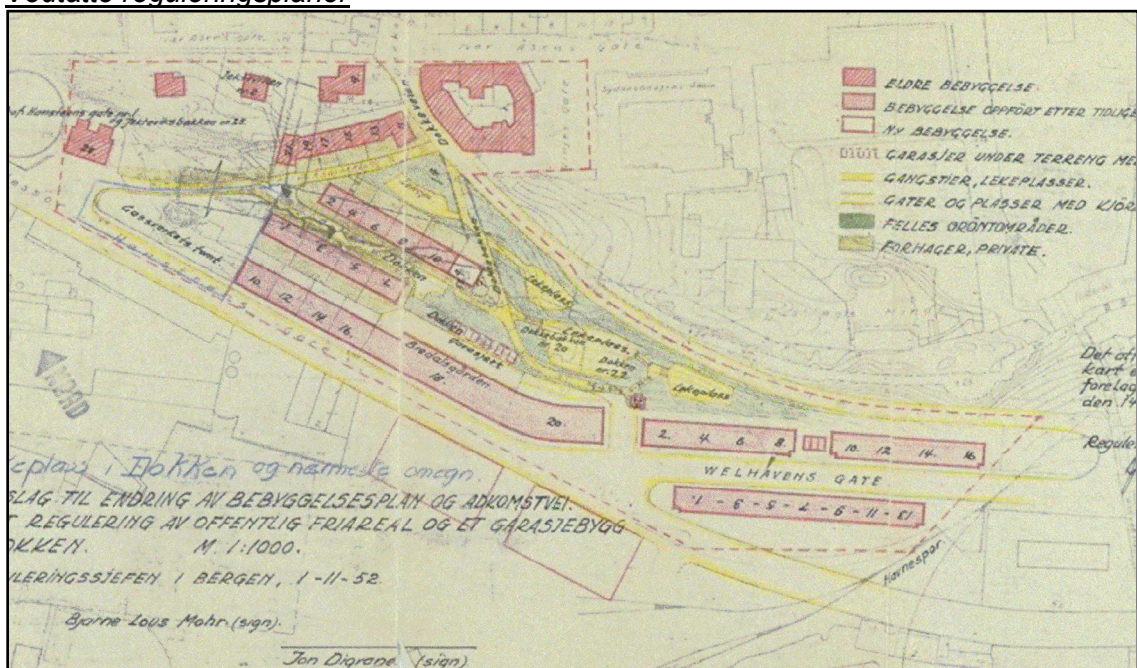

Figur 2-2: Planområdet er omfattet av kommunedelplan for sentrum (planID 4601_15780000) fra 2001. Her er området avsatt som offentlig formål, boligområder og gangarealer med byromsbruk. Kommunedelplanen angir at det skal utarbeides ny bebyggelsesplan for området. Hvit stiplet linje viser planområdet. Kilde: Bergen kommune.

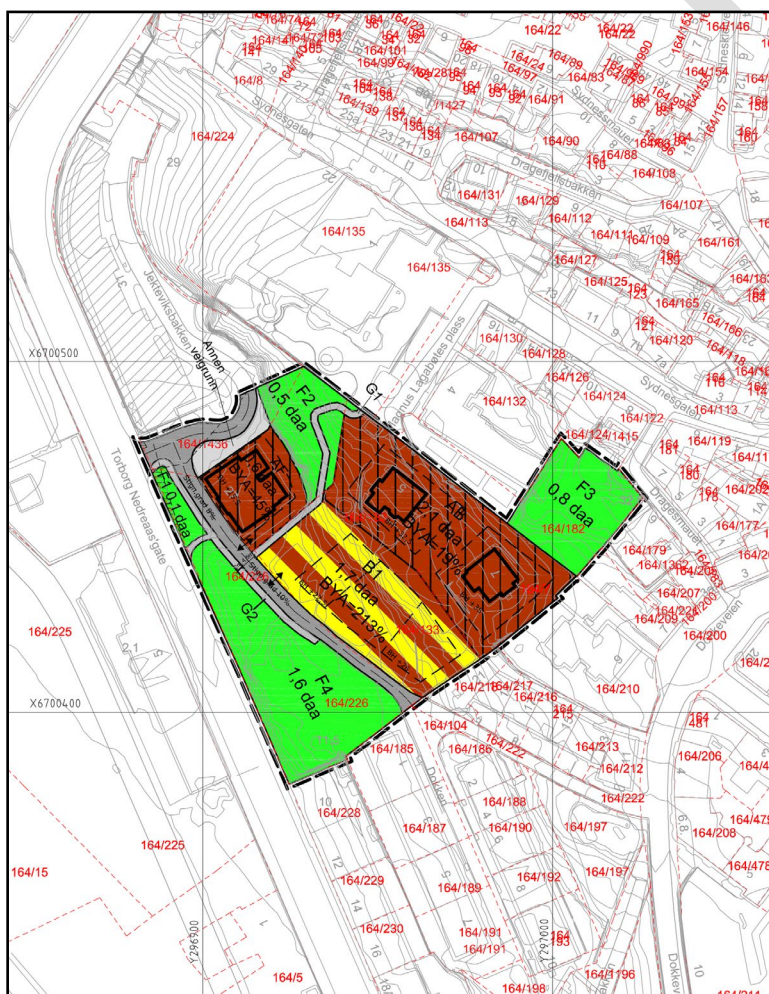
2.2.1 Reguleringsplaner

Det er ingen vedtatte reguleringsplaner i planområdet. Det finnes en eksisterende naboplan fra 1954 sørvest for planområdet, og i vest ligger vedtatt reguleringsplan for barnehage og studentboliger i Jekteviken fra 2013 og plan for det juridiske fakultet fra 1992. Mot sør er plan for Vestre innfartsåre, Møhlenpriskrysset fra 2002. Planene er vist under i figur 2-3 til 2-6.

Vedtatte reguleringsplaner

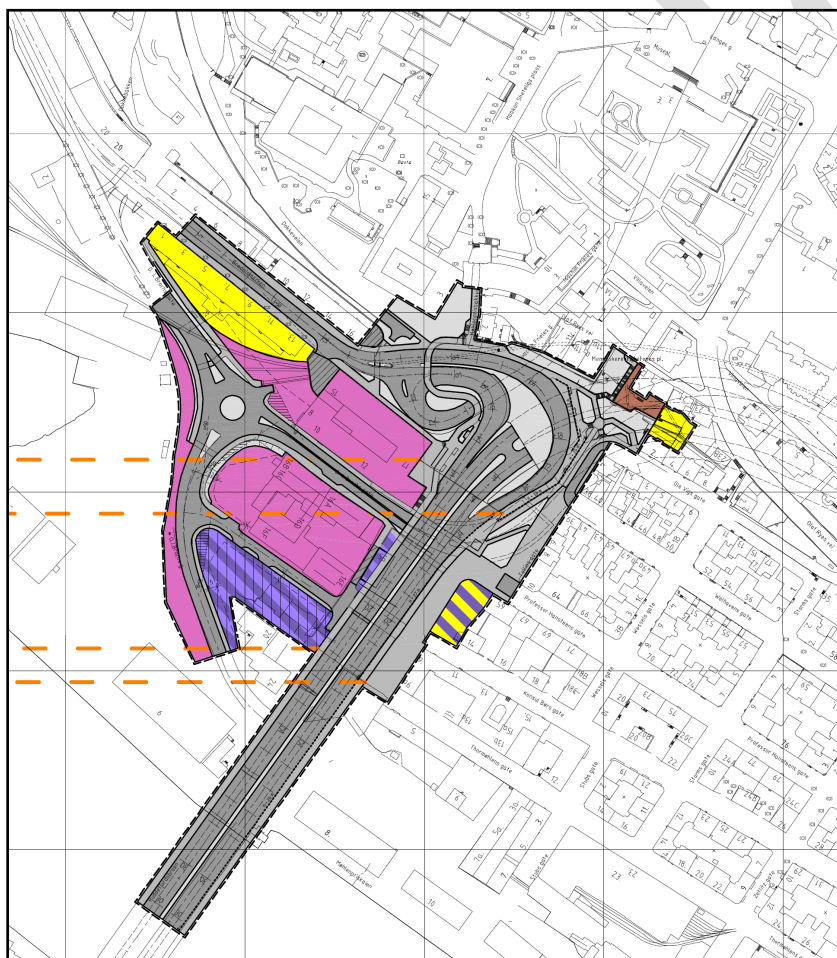
Figur 2-3: Plan for Jekteviken Dokken (planID 10780000)

Figur 2-4: Plan i Jektevikkbakken (planID 8900100)

Figur 2-5: Plan for Dragefjellet, UiB juridiske fakultet (planID 8900000)

Figur 2-6: Plan for Møhlenpris-krysset (planID 7490004)

Planer under arbeid

Det finnes to pågående prosjekt i nærheten av planområdet. Dette er Bergenhus, Jekteviksbakken, Bergen moské (planID 4601_66510000) nordvest for planområdet og Bergenhus, gnr. 164 bnr. 235 mfl., Falocogaarden, O.J. Brochs gate (planID 4601_70920000).

Figur 2-7: Planområdet for plan under arbeid for planID 66510000 og planID 70920000.

2.3 Planprozess

2.3.1 Planprozess

Siden planforslaget ble lagt ut til 1. gangs behandling 01.04.2022, har det vært gjenstand for en omfattende prosess. Vestland fylkeskommune rettet en innsigelse til planforslaget og krevde en konsekvensutredning. Det ble utarbeidet en konsekvensutredning av tre alternativer (omtalt i kapittel 4) og basert på resultatene fra denne samt andre innspill fra Vestland fylkeskommune, ble det utarbeidet et nytt plangrep som ble sendt til 2. gangs innlevering i juni 2024. Det nye plangrepet samt konsekvensutredningen gav grunnlag for at VLFK trakk sin innsigelse til planforslaget, i brev datert 19.11.2024. I brevet oppfordret imidlertid fylkeskommunen UiB om å vurdere en revisjon av plangrepet, med særlig fokus på bevaring av S-blokken.

UiB har tatt dette til følge og revidert plangrepet slik at planforslaget som legges ut på begrenset høring er endret til et redusert ny-bygg på vestsiden av den eksisterende S-

blokken. Med dette grepet vil S-blokken kunne bevares og campus for Det humanistiske fakultet vil fortsatt få en ønsket konsentrert bebyggelse og oppnå universell utforming mellom byggene. Nybygget blir imidlertid betydelig mindre enn i de opprinnelige planene og campus vil ikke kunne huse Universitetsbibliotekets samlinger som ligger i HF-bygget i dag.

Gjennom hele planprosessen har UiB fulgt opp innspillene som er kommet fra kulturminnemyndighetene (VLFK og Byantikvaren). Et av hovedtemaene har vært passasjen fra Sydneplassen til Vinjes gate med Sydneshaugen skole på den ene siden og HF-bygget og nybygget på den andre siden. Passasjen er nå gitt arealformål torg for å tydeliggjøre denne intensjonen og gangbroene som skal forbinde Sydneshaugen skole med S-blokken og det nye bygget er regulert for å sikre tilstrekkelig ganghøyde.

Tabellen under viser en skjematisk oversikt over møter og hendelser gjennom planprosessen.

Tabell 2-1 Planprosessen

Møter og hendelser	Deltakere	Innhold/nøkkelfunn
Møte med BYARK og Riksantikvaren (RA) 04.09.2019		RA ønsker liv i skolebygget og er villige til å se på ulike løsninger. Samspill mellom fasader og uteareal også svært viktig, likeså knutepunktene i skoleanlegget. Det er viktig for RA at skolegården blir mer eller mindre intakt.
Oppstartsmøte med byplan v/Bergen kommune 23.01.2020	Byplan, bymiljøetaten, Byarkitekten, byggesak og Byantikvaren	
Varsling av oppstart 22.04.2020		Varsel om oppstart av planarbeid sendt ut til naboer, berørte offentlige og private instanser, og annonsert i BT 25.05.2020, jf. pbl. § 12-8.
Høringsperiode 22.04-04.06		Det kom inn 28 merknader/uttalelser, hvorav 16 var private merknader.
Nabomøte 19.05.2020		Det ble informert om planene for HF-fakultetet og vist foreløpige skisser av prosjektet. Deltakere fikk mulighetene til å stille spørsmål og komme med innspill. Innspill gitt før, under og etter møtet har blitt gjennomgått og vurdert i planprosessen.
Møte med fylkeskulturmyndighet i Vestland og Byantikvar 28.08.2020		Hensikten var å komme fram til løsninger som alle de ulike aktørene kunne godta.
Merknadsmøte (digitalt) 15.09.2020		Som en oppfølging av innspill fra nabomøte og innspill fra varslingsrunden, og møte med fylkeskulturmyndighet ble planforslaget omarbeidet.
Arbeidsmøte med Bergen kommune (digitalt) 01.02.2021	Byplan, Byarkitekten og Byantikvaren samt planrådgiver og forslagsstiller	Presentasjon av tre ulike alternativ. Innspill til disse tre alternativene ble drøftet.
Arbeidsmøte med fylkeskulturmyndighet i Vestland (digitalt)	I tillegg til fylkeskulturmyndighet deltok byplan og	Enighet om forslaget som ble fremmet i møtet, og at det kunne legges ut til offentlig ettersyn.

Møter og hendelser	Deltakere	Innhold/nøkkelfunn
07.04.2021	Byantikvaren samt forslagsstiller.	
Arbeidsmøte med BME (digitalt) 10.05.2021		Avklaring av løsninger for byrommene, bla en framtidig bilfri campus, nærmiljøanlegg i Vinjesgate, gangforbindelser til og fra Dokken, sykkelforbindelser gjennom området og generelt gode gangforbindelser gjennom området.
Arbeidsmøte med Bergen kommune 07.09.2021	Byplan, Byarkitekten og BME	Enighet om at i endelig innlevering av planforslaget skulle plangrensen utvides ned til Muséplass i planens nordøstre hjørne i tillegg til mindre justeringer av løsninger for gateløp, parkeringsplasser, avkjørsler osv. samt at snuhammer blir inkludert i planområdet ved enden av Dokkeveien.
Offentlig ettersyn 09.04.2022-24.05.2022		
Merknadsmøte 31.08.2022		10 private merknader, 14 høringsuttalelser og 1 innsigelse til planforslaget fra VLFK. VLFK sin hovedinnvending gjelder den fysiske, åpne gjennomgangen, som de mener må bevares. Innsigelsen fra Vestland fylkeskommune knyttes til at hensynet til kulturmiljø ikke var tilstrekkelig ivarettatt i planforslaget.
Dialogmøte med VLFK og byplan 15.08.2022		Møtet konkluderte med at det skal utarbeides en KU for planforslaget knyttet til temaene kulturmiljø og byrom.
Dialogmøte med VLFK og byplan 04.05.2023		Utarbeidet konsekvensutredning ble gått gjennom og vurdert.
Møter med Bergen kommune Flere møter ila våren 2023	BME	Plassering av HC-p-plasser i området Bergen sjøfartsmuseum og Haakon Shetelig's plass ble etter møtene justert, og det ble avtalt tilrettelegging av større sammenhengende grøntareal rundt Bergen sjøfartsmuseum sin nordvegg inn mot torget.
Nabomøte 30.05.2023	Representanter fra velforeningene samt det lokale buekorps	Hensikten med nabomøtet var å få innspill til de skisserte løsningene for nabolagsparken med søkelys på barn og unges interesser. Det kom inn mange innspill som er tatt med videre i planarbeidet.
Revidert planforslag med KU 06.06.2024	Planforslag oversendt fra forslagsstiller til BK som videresendte til VLFK	Konsekvensutredningen åpner for ny innsikt når det gjelder planforslaget sin påvirkning og konsekvens for kulturminne og kulturmiljø
Innsigelse trukket 19.11.2024		VLFK mener at KU åpner for ny innsikt når det gjelder planforslaget sin påvirkning og konsekvens for kulturminne og kulturmiljø.
Møte med Bergen kommune 04.04.2025	PBE	Status og framdrift etter at innsigelsen ble trukket.
Arbeidsmøte med Bergen kommune 19.06.2025	PBE	Presentasjon av revidert plangrep med bevart S-blokk
Møte med VLFK 18.08.2025	PBE og VLFK	Presentasjon av revidert plangrep med bevart S-blokk

Møter og hendelser	Deltakere	Innhold/nøkkelfunn
Begrenset høring av revidert planforslag Ultimo oktober 2025		

Varsel om oppstart av reguleringsplanarbeid

I henhold til plan og bygningsloven § 12-8 varsles oppstart av reguleringsplan for plan for HF-fakultetet, UIB, gnr. 164, bnr. 364, 510, 211 m.fl. i Bergen kommune.

Universitetet i Bergen er tiltakshaver. Ard arealplan AS i samarbeid med HLM Arkitektur er konsulenter for planarbeidet.

Planområdet ligger på Nygårdshøyden og omfatter gnr. 164 bnr. 364, 510, 211 m.fl. og har en størrelse på ca. 30,5 daa. Innenfor planområdet ligger i dag HF-bygget, Sydneshaugen skole, Universitetsbiblioteket, eksisterende parkeringsanlegg, en bygård og Fastings Minde.

Planområdet er ikke detaljregulert. I KPA2018 er planområdet del av byfortettingssonen, og ligger i hensynssone for kulturmiljø. Området er avsatt til offentlig formål i Kommunedelplan sentrum fra 2001.

Formålet med planen er å legge til rette for samlokalisering av Det humanistiske fakultet, ved å etablere et nytt bygg der det i dag er et parkeringsanlegg. Samtidig ønskes det å se på mulighetene som finnes i den eksisterende bygningsmassen ved Sydneshaugen skole, universitetsbiblioteket og HF-bygget ved endring av romprogram/ombygging. Prosjektet vil legge vekt på gode gang- og sykkelforbindelser. Arkitektur+ vil være førende for utforming av bygg. I arbeidet med planen skal det tas hensyn til eksisterende kulturmiljø innenfor og i nærheten av planområdet. Planen er ikke omfattet av forskrift for konsekvensutredning.

Vi inviterer til samarbeid og medvirkning i den kommende planprosessen. Innspill eller merknader som angår planens løsninger eller som gjelder særlige behov kan sendes skriftlig eller elektronisk til: Ard arealplan as, Nygårdsgaten 114, 5008 Bergen, eller e-post til post@ardarealplan.no

Frist for merknader er satt til **04.06.2020**. Mer informasjon: www.ardarealplan.no eller tlf. 55 31 95 00

Ard arealplan

Figur 2-8 Varslingsannonse i BT den 25.05.2020.

2.3.2 Vurdering av konsekvensutredningsplikt (KU)

Vurdering av konsekvensutredningsplikt (KU) Forskrift om konsekvensutredning er gitt med hjemmel i plan- og bygningsloven (pbl.) kap. 4.

Hensikten med en konsekvensvurdering (KU) er å sikre at hensynet til miljø og samfunn blir tatt i betraktning under forberedelser av planer og tiltak og når det tas stilling til om og på hvilke vilkår planer eller tiltak kan gjennomføres. KU utarbeides gjerne på et tidlig stadium i planprosessen, for å avklare prinsipielle alternativer og systematisk foreta en utvelgelse av løsninger som er i tråd med prosjektets intensjoner og mål. Alternativene som utredes skal være relevante og realistiske.

Kravet om utredning av detaljreguleringsplan for HF-fakultetet utløses av forskrift om konsekvensutredninger, § 8 første ledd bokstav a med henvisning til samme forskrifts § 10 og punkt 11 j i forskriftens vedlegg II. Det kreves ikke planprogram for konsekvensutredningen.

2.3.3 Medvirkning

Planen forholder seg til medvirkning i henhold til kravene § 5 i plan- og bygningsloven (se tabell 2-1 for oversikt over prosessen). Grunnet prosjektets karakter er det gjennomført medvirkningstiltak utover lovens minstekrav.

Tidlig i prosessen ble det opprettet kontakt med Vestland fylkeskommune (VLFK) og Byantikvaren for å komme fram til felles forståelse av hva som kunne tillates av utbygging. UiB har en rekke eldre verneverdige bygg de forvalter og har hatt jevnlig kontakt med Riksantikvaren (RA) for å diskutere ulike forvaltningsoppgaver og løsninger for disse. I denne saken gjaldt det løsninger for Sydenshaugen skole. Det foreligger et vedtak fra møtet med RA i 2019 som vil følge plansaken videre¹. RA legger vekt på at hensynet til borggården er en viktig rettesnor og at noen av korridorene må få stå uberørt, men kan akseptere interne koblinger fra nytt bygg til fredede korridorer. Siden 2020 er det fylkeskommunen som har overtatt forvaltningsansvaret for kulturminner etter kulturminneloven og det er derfor denne myndigheten som har fulgt opp saken i møter og i prosessen med innsigelsen som nå er trukket. Viktigste momenter til diskusjon i denne prosessen er tilknytting mellom bygningene. Også siktlinjene fra Ivar Aasens gate gjennom Vinjes gate har vært gjenstand for diskusjon, det samme er åpningen med passasjen fra Sydneshaugen til Vinjes gate. For å imøtekomme de ulike ønskene og behovene som har framkommet i prosessen, og for å minske effekten av transformasjonen, er det foretatt ulike avveininger og grep for å ivareta åpne rom og siktlinjer. Siktlinjer fra Vinjes gate mot Løvestakken er ivaretatt, Vinjes gate blir opparbeidet som gate- og nabolagspark. Nye gangbroer/overbygget areal, skal etableres mellom ny utbygging og Sydneshaugen skole. Denne dialogen har resultert i foreliggende løsning for samlokalisering. Figur 3-1 viser de to sammenkoblingene og andre vesentlige grep i planforslaget.

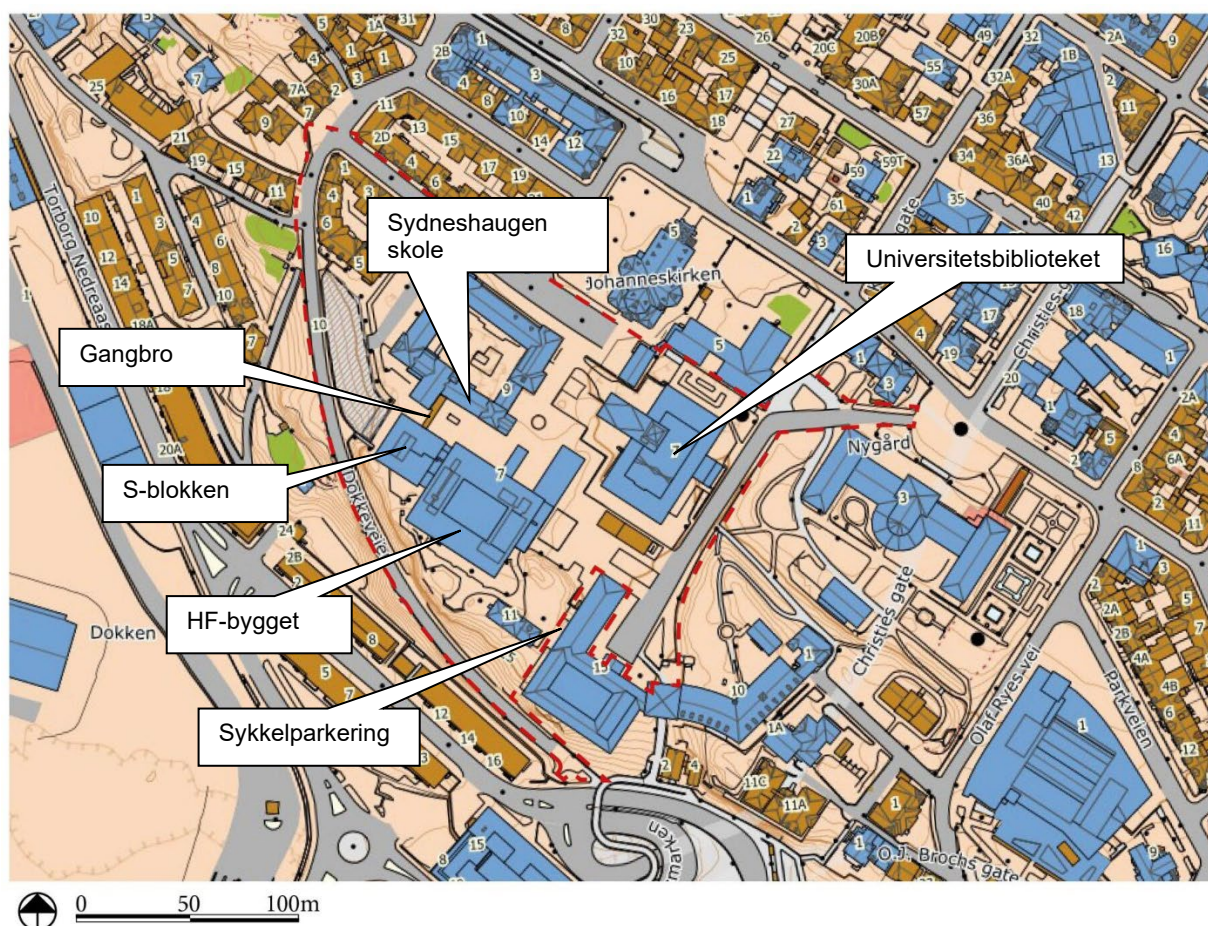
Det er avholdt to nabomøter (se tabell 2-1). I nabomøtet som ble arrangert i forbindelse med høringen i 2020, uttrykte naboer bekymring for at nytt bygg skulle føre til mindre areal til lek og aktiviteter i Vinjes gate. I tillegg kom det tilbakemeldinger om at bygget ville ta utsikt og eksisterende siktlinjer mot Puddefjord- og Damsgårdssiden. På bakgrunn av dette har nytt bygningsvolum blitt smalnet inn og trukket lenger mot sørøst i Vinjes gate. Gaten har dermed blitt mer åpen sammenlignet med tidligere forslag, samtidig som hensikten om universell utforming i prosjektet er ivaretatt.

I nabomøtet i 2023 for velforeninger deltok også ungdom, som bidrog med mange gode innspill, bla. om flytting/ombygging av areal for sykkelparkering og sandkasse og at arealet for ballspill flyttes mer mot nord, da dette arealet er det mest solrike. Ungdommene ga også uttrykk for at de ønsker seg et dissestativ som samlingspunkt (for «henging») og vannpost for drikkevann. Beboerne ønsket seg en felles grill, og tilgang til vann til planter. Det ble også framsatt et ønske om at lyssetting som etableres ikke oppleves som lysforurensing.

3 Planområdet – dagens situasjon

Planområdet ligger på Nygårdshøyden i Bergenhus bydel, delvis mellom ulike universitetsbygg, delvis på et parkeringsanlegg. Området ligger nord for Nygårdsbro, sør for Johanneskirken, vest for Botanisk hage/Museumshagen med De naturhistoriske samlinger og øst for Dokkeveien med sine boligområder. Planområdet er på ca. 32,6 daa.

¹ Protokoll 2019 11 27. RA saksnr: 13/01975.

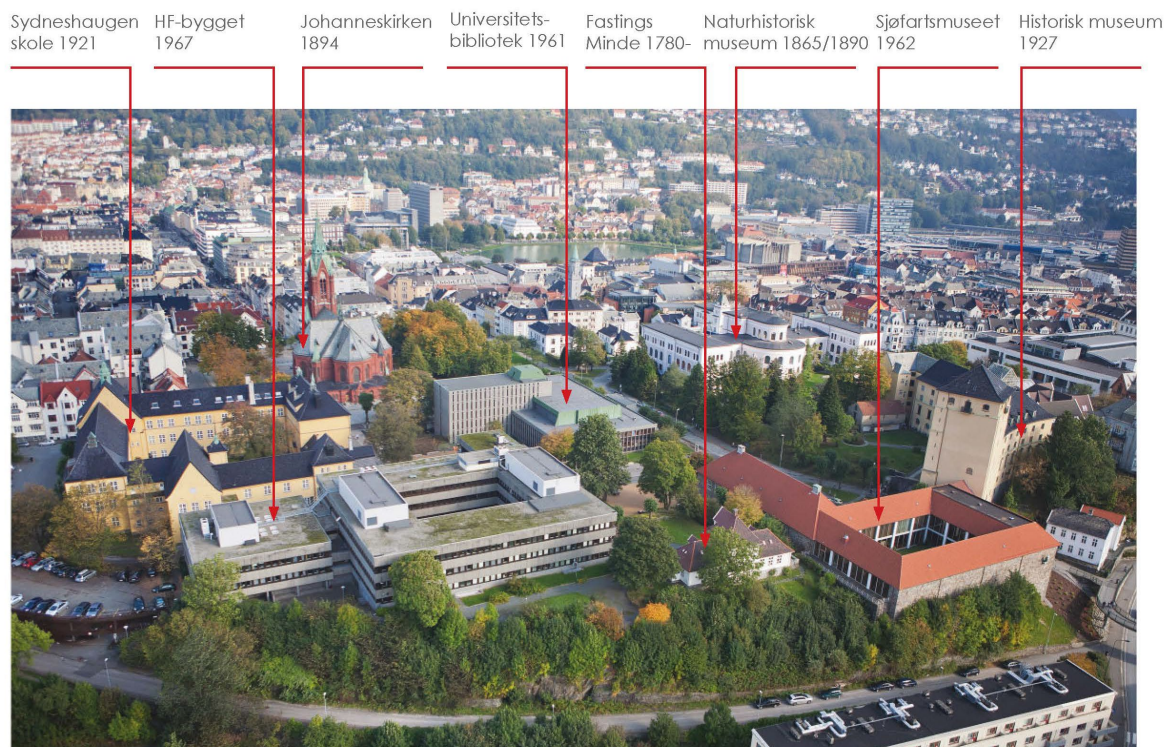
Figur 3-1 Dagens situasjon. Kilde: Finn.no.

3.1 Beliggenhet og avgrensning

Sentralt i planområdet holder HF-fakultetet til i tre frittstående bygninger beliggende på kanten av Nygårdshøyden. De ulike byggene med tilhørende adresser er som følger: HF-bygget med S-blokken (Sydnesplass 7), Sydneshaugen skole (Sydnesplass 9) og Universitetsbiblioteket (Haakon Shetelig's plass 7). HF-fakultetets institutter er i tillegg spredt utover planområdet; i Vinjes gate 1-5 og Dokkeveien 4-6 og Ivar Aasens gate 1 og 3. Helt innledningsvis omfattet foreslått plangrense kun disse arealene, men etter arbeidsmøte med plan – og bygningsetaten 07.09.21 ble det besluttet at planområdet skulle innlemme arealet ned mot Muséplass i det nordøstre hjørnet av planområdet (markert med hvit stiplede linje) i figur 3-2 på neste side.

Figur 3-2: Oversiktsbilde over bygningene i og ved planområdet. Kilde: Bergenskart.

Figur 3-3: Perspektivbilde over viktige bygg i området (HLM arkitektur)

Sydneshaugen skole samt Universitetsbiblioteket og Fastings Minde fra 1780 er fredet. HF-bygget med S-blokken er ikke fredet, men er vurdert å ha kulturhistorisk verdi. Veiene i

nærområdet er kommunale veger og bygningene innenfor plangrensen er hovedsakelig eid av Universitetet i Bergen, bortsett fra bygården med boliger i nord (hjørnet av Dokkeveien, Ivar Aasens gate og Vinjes gate).

Humanistisk fakultet består av følgende fire institutt; Institutt for arkeologi, historie, kultur og religionsvitenskap, Institutt for filosofi og førstesemesterstudier, Institutt for fremmedspråk og Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier. Dertil kommer et felles bibliotek for humaniora. Selve HF-bygget huser i dag blant annet Institutt *for fremmedspråk og Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier*. Mange av HF sine vitenskapelig ansatte har kontorer i dette bygget. Bygget ble innflyttet i 1967.

Sydneshaugen skole ble bygd i 1921 og består i dag i hovedsak av kantine, auditorier, seminarrom, og lesesaler for studenter ved HF-fakultetet samt et informasjonssenter for studentene. Skolen kan beskrives som et borglignende anlegg med en skolegård i midten. Skolen har et karakteristisk tak og er godt synlig i strøket. Fasadene i bygningen er fredet sammen med innvendige korridorer og noen auditorier.

Universitetsbiblioteket er fra 1961. Bygget markerer bibliotekets viktige plass på UiB. Biblioteket er landets første universitetsbibliotek i nyere tid og UiBs første monumentalbygg oppført i modernistisk stil.

Ytterligere beskrivelse av bebyggelsen og dagens situasjon finnes i vedlagt stedsanalyse, samt utarbeidet KU. I tillegg finner en informasjon om byggene i kulturmiljødokumentasjon som også følger plansaken.

3.2 Arealbruk

Det meste av arealet innenfor planområdet er en del av Universitetet i Bergens ulike undervisningsbygg. Det ligger også et parkeringsbygg for ansatte og studenter på universitetet innenfor planområdet.

Boliger i ulike bygårder i privat eie er tatt med i det nordøstre hjørnet av planområdet. Disse boligene samt veiareal med BIRs nedkast er tatt med som del av en naturlig avgrensning for planområdet, men her skal ikke UiB foreta inngrep/planlegge for endringer.

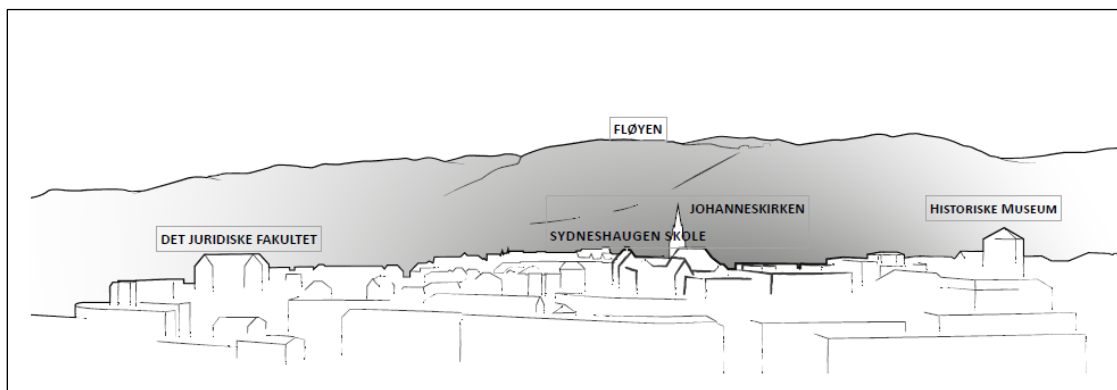
3.3 Arkitektur og byform

Planområdet ligger på Nygårdshøyden hvor det finnes en variasjon av bygningstyper, -takhøyder, og strukturer. Nygårdshøyden er et langstrakt høydedrag som danner et fysisk og visuelt skille mellom det lavereliggende sentrum og Puddefjorden. Planområdet er preget av 1920-tallets nyklassisisme og 1960-tallets rasjonelle modernisme. Sydneshaugen skole og Kulturhistorisk museum ble oppført som del av Egill Reimers' plan for universitetsområdet fra 1917, mens HF-biblioteket og HF-bygget med S-blokken ble oppført i kontrast med tidligere plan på basis av 1960-tallets verdier om luft, lys og rasjonalitet. Dette har resultert i en relativt uregelmessig byromsstruktur preget av store sammenhengende byrom med frittstående universitetsbygg i varierende, men høyverdig arkitektur fra to vidt forskjellige stilepoker.

Skissen under viser taklandskapet på Sydnes med de viktigste historiske sammenhenger og elementer, med landemerker som Johanneskirken, Naturhistorisk museum og Historisk museum spesielt avmerket.

Kanten av HF-bygget kjennetegnes av et sterkt fallende terreng. Fra denne siden av HF-bygget får man en flott utsikt utover Puddefjorden med utsyn mot Laksevåg og Askøy. Viktige siktlinjer er til/fra Johanneskirken og til Naturhistorisk Museum fra Parkveien og

Christies gate. Skissen viser tydelig Johanneskirken sentrale og viktige plassering i området.

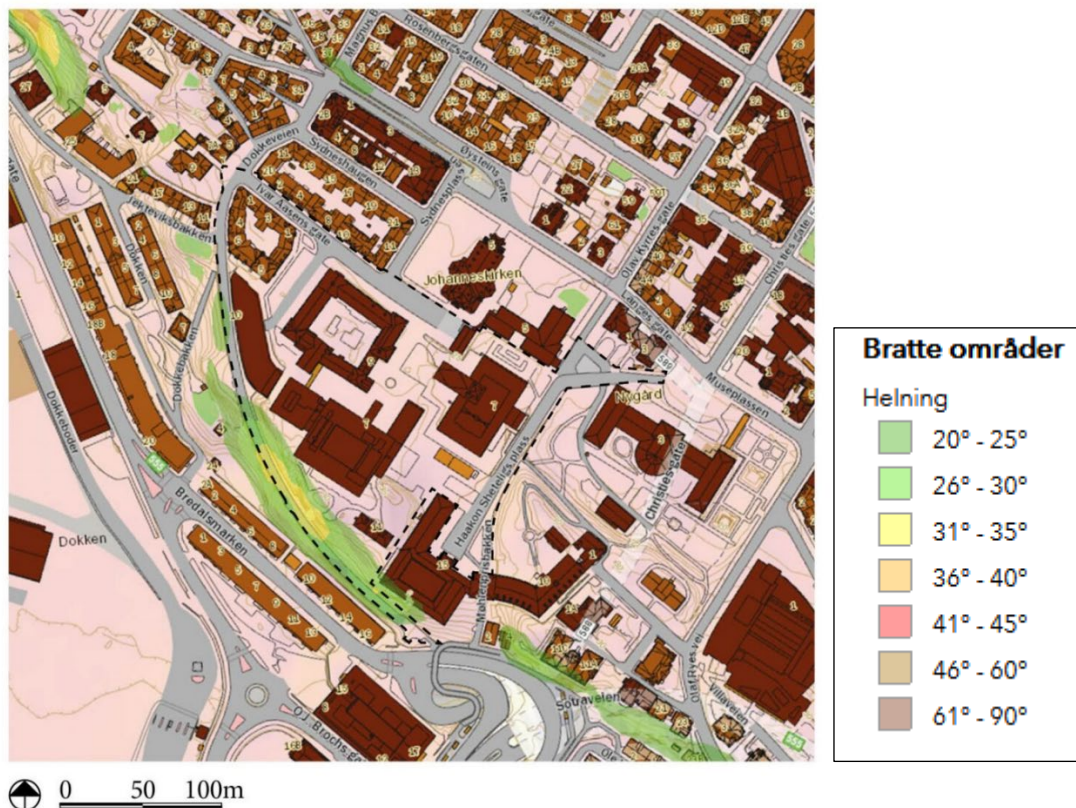

Figur 3-4: Skissen under viser de viktigste historiske sammenhenger og elementer. III HLM arkitektur.

Kartet på figur under (figur 3-5) viser helningsgrader innenfor planområdet. Området på sørsiden av HF-fakultetet er det bratteste arealet med helning mellom 25° – 40° .

Solforhold med lokalklima (vind, inversjon).

Arealet har gode lys- og solforhold da området ligger fritt ut mot Puddefjorden i sørvestvendt retning. Mot selve HF-fakultetet er det ingen høye bygninger eller andre forhold som kaster skygge inn i området. Eventuelle skygger som oppstår, skapes av eksisterende bebyggelse. Områdets plassering i kommunen er stort sett heldig sett i sammenheng med konsentrasjoner av forurenset luft. Luften er bedre jo lenger en kommer ut langs Damsgårdssundet. Nærhet til tunnelåpning ved Puddefjorden kan gi dårlig luftkvalitet ved stillestående luft.

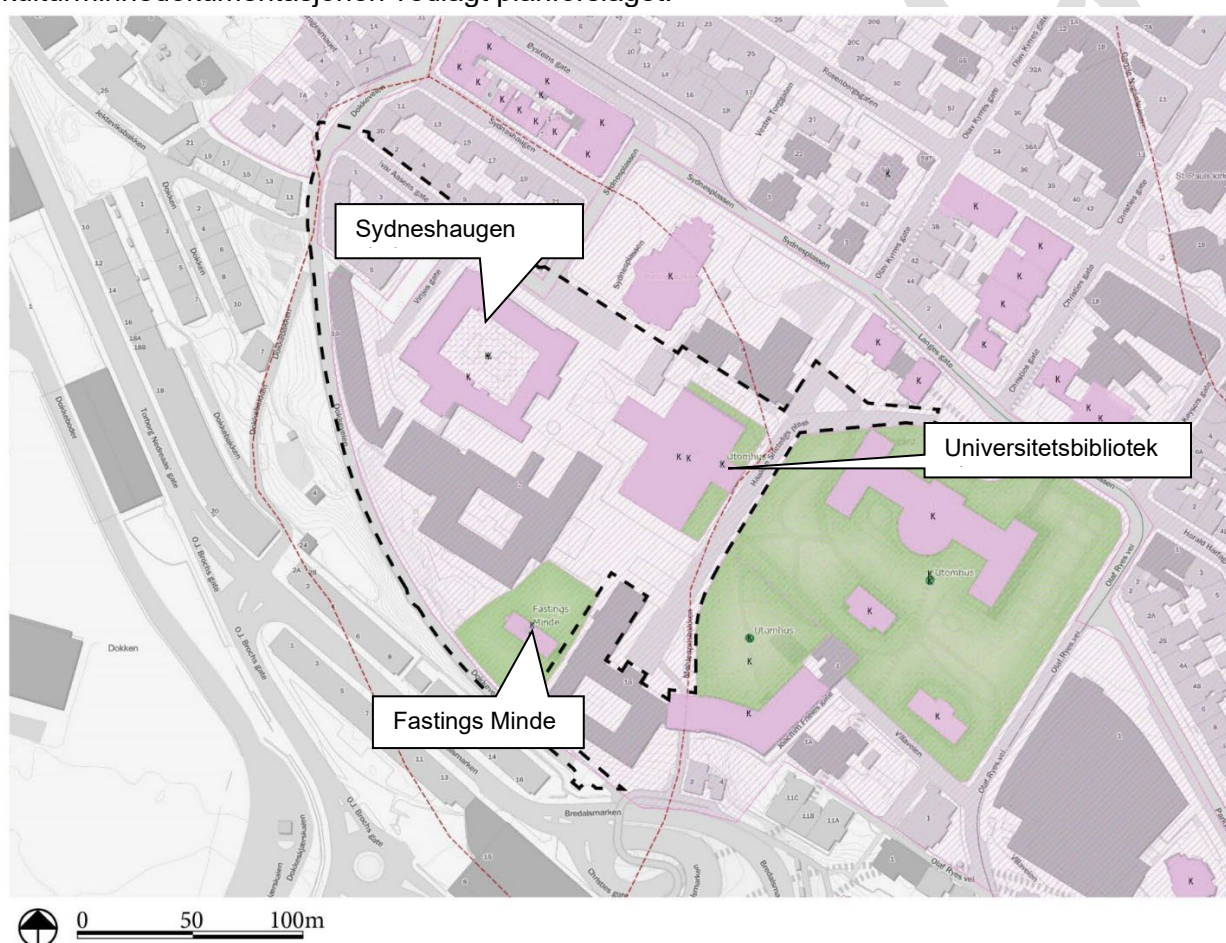
Figur 3-5: Oversikt over planområdet med helningsgrad.

3.4 Kulturminner og kulturmiljø

Området på Nygårdshøyden er preget av leiegårdsbebyggelse/bygårder lagt i et rutenett. I bratte områder følger bebyggelsen terrenget. Utbyggingen foregikk hovedsakelig fra andre halvdel av 1800-tallet. De fleste bygårdene er bygget i mur, eller i murforblendede trehus. Flere av byggene i strøket er preget av jugendstil.

Nedre del av Nygård er preget av at det var et arbeiderstrøk, mens byggene rundt Johanneskirken var funksjonærboliger og boliger for borgerskapet². Strøket speiler den sosiale lagdelingen av samfunnet fra den gang det ble bygget ut. Dokkeveien som går langs planområdets sørvestre side, representerer det eldste veifaret til området og endte i sin tid nede ved Puddefjorden. Kartet på figur under (figur 3-6) er fra Kulturminnesøk. Det viser 12 ulike kulturminner i og rundt planområdet. Innenfor selve planområdet er det registrert tre kulturminner, Sydneshaugen skole, Universitetsbiblioteket og Fastings Minde.

For ytterligere informasjon om de ulike kulturminnene og bygningene i området vises det til kulturminnedokumentasjonen vedlagt planforslaget.

Figur 3-6: Utsnitt fra kulturminnesøk. Kilde: Kulturminnesøk.no

3.5 Naturverdier

Status fra temakart «overordnet grønnstruktur og sammenhengende blågrønne strukturer» er vist på figur under (figur 3-7). Kartet viser også turtraséer og andre viktige gangtraséer (brun strek). Vårt planområde ligger tett på en blågrønn struktur og ikke minst viktige gangtraséer. Planområdet er planert og bebygd i dag, og en ny utbygging vil derfor ikke føre til negative konsekvenser for naturmangfold. I relevante baser som kart.naturbase.no er det

² Vedlegg til bestemmelsene i KPA14. Vedlegg 4. Utfyllende informasjon om H570 Kulturmiljø.

registrert arter av nasjonal forvaltningsinteresse. Den truede arten fiskemåke er registrert innenfor planområdet, men ikke som hekkende. I nærheten av planområdet er det registrert vandrefalk og stær, som begge er av nasjonal forvaltningsinteresse. Naturverdier i området vil bli tatt vare på og evt. erstattet ved tap.

Det vises til utarbeidet naturmangfoldrapport for detaljert beskrivelse og kartlegging av arter innenfor og i nærheten av planområdet.

Figur 3-7: Blågrønne strukturer. Kilde: Bergenskart/Bergen kommune.

3.6 Rekreasjonsverdi- og bruk

Arealet innenfor planområdet er i hovedsak planert og tilrettelagt for opphold for studenter/ansatte, i tillegg til arealer for bil- og sykkelparkering. På ettermiddagstid, når området er mindre benyttet av universitet, er området et fristed for bl.a. sykling og annen lek av barn og ungdom.

Sydnæs bataljon har siden 1933 benyttet deler av Vinjes gate som fast ekserserplass og åsted for sesongavslutninger og jubileer.³

Området sørøst for HF-fakultetet har et tilrettelagt parkareal med sitteplasser ved et utsiktspunkt. Her er det også mulig å gå rundt bygget via trapper i vest.

I nærområdet er det ulike tilbud for rekreasjon som det store parkarealet ved Johanneskirken, samt trappene foran Johanneskirken. Her er det benker, rom for bocciaspilling og deler av arealet øst for kirken er i dag midlertidig benyttet som uteareal for erstatningsskoler. Etter at behovet for erstatningsskoler opphører, vil området trolig tilbakeføres til parkanlegg for området. Øst for HF-bygget ligger Fastings Minde. Også her er det grønne arealer egnet for opphold. Lengre øst ligger Muséhagen som et fredelig område med vannbed, plantebed, veksthus og store trær fra ulike deler av verden.

3.7 Skole og barnehage

Nærmeste barnehage er Rosetårnet barnehage, ca. 250 m fra planområdet i nordøstlig retning og Jekteviken barnehage ca. 200 meter unna i vestlig retning. Bergenhus bydel har overkapasitet på antall barnehageplasser i 2022 og vil ventelig ha det i årene framover, noe som ifølge barnehagebruksplanen ønskelig sett ut ifra studentmassen og antall ansatte i store arbeidsplasser i bydelen som UiB. Se ytterligere informasjon under kap. 5.13.1.

³ Merknad fra Sydnæs Bataljon til planoppstart, samt samtale i 2021.

Planområdet sogner til Møhlenpris oppvekstun, omtrent 1 km sør for planområdet og Rothaugen ungdomsskole, omtrent 2 km nord for planområdet. St Paul skole er en privatskole med tilbud til barn fra 1 til 10 klasse. Denne ligger 300 meter i østlig retning.

Skoleveger er beskrevet i kap. 3.10.5 med utgangspunkt i mobilitetsplanen utarbeidet i 2021. Mobilitetsplanen har sett på skolevei og tilrettelegging knyttet til barneskoler.

3.8 Barn og unges interesser

På dagtid benyttes arealet som det planlegges et nybygg på som parkeringsareal for studenter og ansatte ved UiB. På ettermiddagstid og i helgene er arealet i bruk til blant annet sykkel for de mindre barna da området ligger skjernet i en blindgate. I dette urbane området er det ikke observert spor etter barns egenbygde installasjoner som f.eks. lekehytter.

3.9 Veg og trafikkforhold

3.9.1 Kjøreatkomst

Planområdet ligger i et forholdsvis flatt område, bak Johanneskirken i et stille etablert og utbygd område med lite trafikk. Trafikken i området er tilknyttet UiB og de fastboende. Dokkeveien er en blindvei som går nedover til Jekteviken. Veisystemet er preget av delvis smale veier (Jekteviksbakken), samt nylig tilrettelegging av byrommet ved en sambruksgate i området ved Kolonialen (krysset ved Sydneshaugen/Dokkeveien). Dette gjør at det er lite gjennomfartstrafikk i strøket.

Det er flere adkomster til planområdet i dag. Tilkomst til øvre parkeringsdekke er fra Vinjes gate som har en bredde på seks meter med fortau. Tilkomst til de to nedre parkeringsdekkene er fra Dokkeveien som har en bredde på fem meter med fortau. Tilkomst til kjernen ved HF-fakultetet er fra Ivar Aasens gate bak Johanneskirken. Delen med tilkomst inn i planområdet i Ivar Aasens gate er delvis en blindvei med ensidig parkeringsareal mot Sydneplass. I tillegg er det tilkomst fra øst over Haakon Shetelig's plass. Veiene i området har fartsgrense 50 km/t, bortsett fra Vinjes gate som har fartsgrense 30 km/t.

3.9.2 Trafikkmengde

Veiene i planområdet er en del av veisystemet til Bergen sentrum. Strøket er preget av ulike offentlige bygninger og bolighus. I den grad det er mulig med gjennomkjøring i nærområdet er dette knyttet til arealet ved Johanneskirken nord for planområdet. Som omtalt tidligere er det generelt lave trafikkmengder på Sydneshaugen. Det foreligger ikke ÅDT-tall for det aktuelle veisystemet.

3.9.3 Trafikksikkerhet

Veiarealer innenfor planområdet er allerede utbygget med tosidig fortau for alle gater innenfor planområdet bortsett fra blindveien i Dokkeveien. Her er det ensidig fortau for deler av blindveien, og fortau slutter ved garasjeanleggets ende. Dokkeveien har lite gangtrafikk ⁴.

I eller nær planområdet er det registrert to trafikkulykker med *lettere skade* i 2009 og 2013. Det var en sykkelulykke i krysset ved Rosenberggate/Magnus Barfotsgate i 2009, og en mc-ulykke i Vestre Torggate like ved Rosenbergsgaten. ⁵

3.9.4 Kollektivtilbud

HF-fakultetet har svært god tilgjengelighet for kollektivreisende:

- Avstand til bussholdeplass på Møhlenpris ved Puddefjordsbroen: 200-250 m. (avhengig av side på vegen). Holdeplassene betjenes av ca. 37 ruter.

⁴ Mobilitetsanalyse fra Asplan Viak side 44

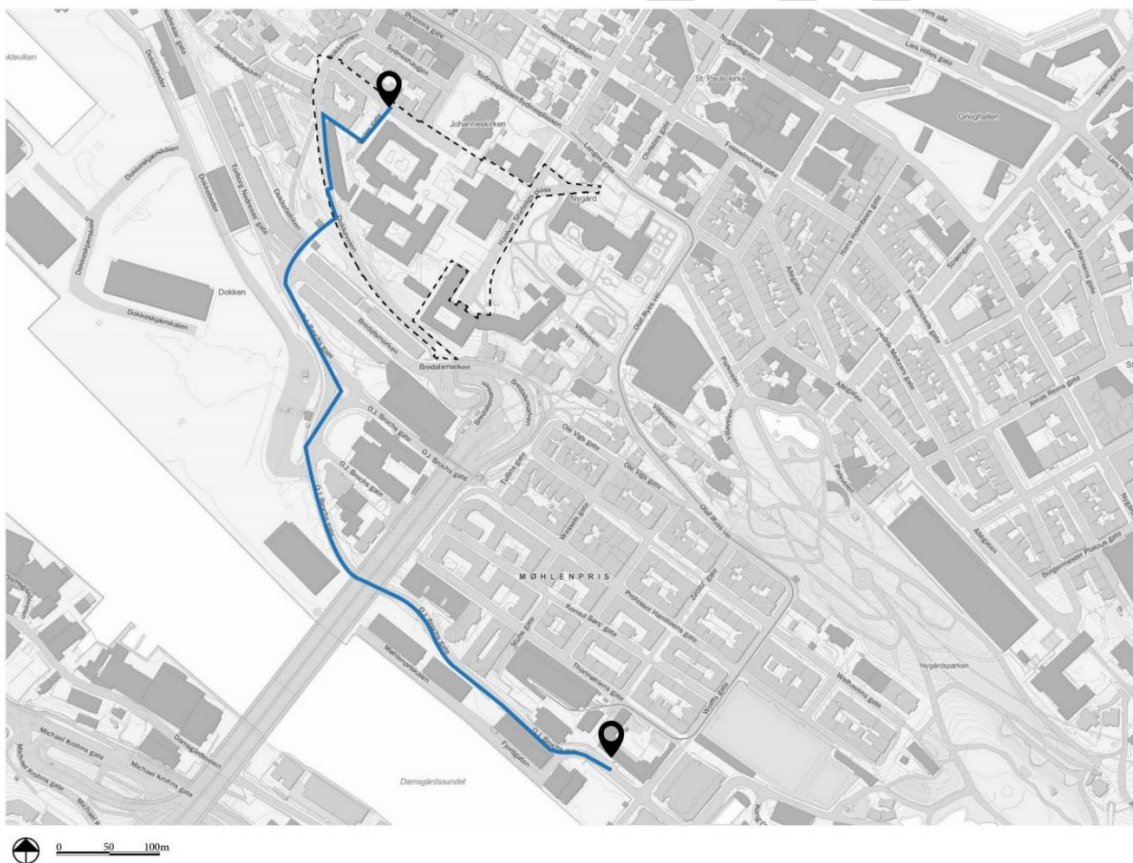
⁵ SVV – vegkart 24.06.20.

- Avstand til holdeplasser i Christies gate/Olav Kyrres gate: ca. 600 m. Holdeplassene betjenes av ca. 30 ruter.
- Avstand til Bybanen ved Byparken: ca. 650 m. Avgang ca. hvert femte minutt.
- Avstand til bystasjonen ca. 1000 m. Bystasjonen betjener regionale bussruter. Disse går ikke til sentrum.⁶
- Avstand til togstasjonen: ca. 1000 m.
- Avstand til båtruter fra Strandkaia: ca. 800 m. Betjener ruter til Askøy og resten av Vestland.

3.9.5 Myke trafikanter

Barna i området sokner til Møhlenpris barneskole. De større barna sokner til Rothaugen ungdomsskole. Skoleveien til Møhlenpris barneskole går over Nygårdshaugen i et lite trafikkert område i sørøstlig retning ca. 700 meter unna. Barna har mulighet til å gå på fortau fram til skolen. Rothaugen skole (ungdomsskole) ligger 2 km nordover.

I vedlagt mobilitetsanalyse er det gjort en vurdering av skoleveiene i området. Det er gjort en analyse av korteste veg fra nord i planområdet til Møhlenpris skole. Den korteste vegen er ca. 930 m lang og tar ca. 11 minutter å gå, se figur under. Denne går via Vinjes gate, Dokkebakken og O.J. Brochs gate. Ruten er vurdert som lite attraktiv som skoleveg pga. høy trafikkandel, og lavere opplevd trygghet og trafiksikkerhet.⁷

Figur 3-8: Raskeste rute fra nord i planområdet til Møhlenpris skole (Mobilitetsanalyse, figur 4-17, Asplan Viak).

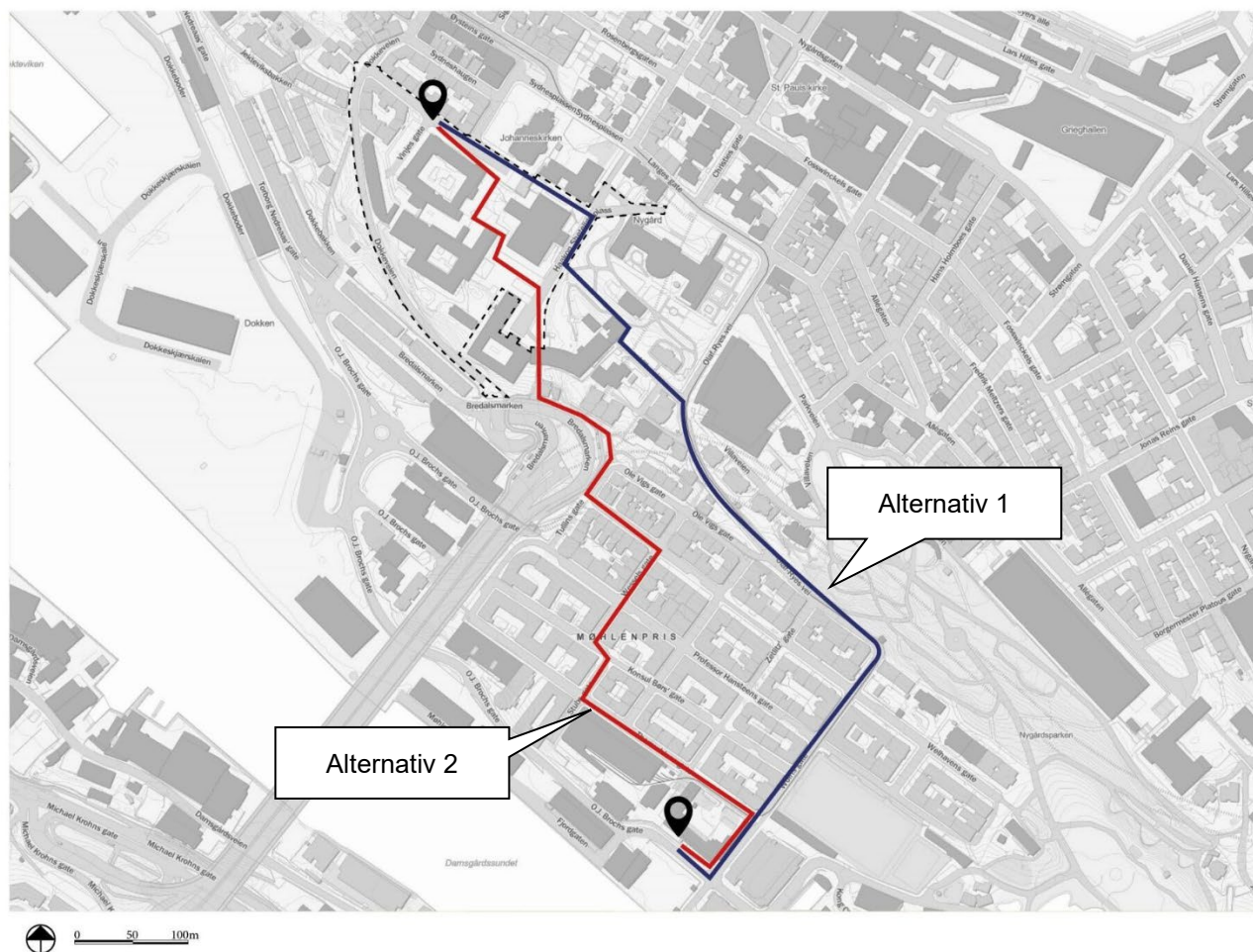
Dersom hovedveien skal unngås vil korteste rutealternativ være som vist i figuren under (alternativ 1 i figur 4-18 side 37 i mobilitetsanalysen). Selv om denne ruten er noe lengre

⁶ Mobilitetsanalyse fra Asplan Viak side 29

⁷ Mobilitetsanalyse fra Asplan Viak side 36

(960m/12 min) er den mer attraktiv ettersom den går gjennom boligstrøk, offentlige arealer og grøntområder med langt færre trafikkmessige utfordringer.

Mobilitetsanalysen viser også til et annet alternativ som kun er marginalt lengre enn alternativ 1. Ruten går via Sydneplass, Møhlenprisbakken og deretter enten gjennom boligområdene på Møhlenpris eller langs Ole Vigs gate. Gjennom boligområdene er det flere veikrysninger, noe som gjør alternativ 2 noe mindre attraktiv enn alternativ 1.

Figur 3-9: De korteste og mest attraktive skolevegene, alternativ 1 og 2, til/fra Møhlenpris skole

Tilgjengeligheten for syklende til HF-fakultetet vurderes som god, spesielt fra vest. Stigningen opp til Nygårdshøyden kan være en utfordring for mange, men når en er kommet opp på høyden er det lite biltrafikk, flere tilrettelagte sykkelfelt samt mange parkeringsmuligheter. Det er i tillegg flere stasjoner med bysykler i området i dag.

Universitetet har i dag et avlåst sykkelkur ved p-plassen mot Vinjes gate. Her er det plass til ca. 72 sykler. Ytterligere er det ca. 30 sykkelparkeringsplasser og 20 bysykler på Sydneplassen under lesesalen til HF-bygget. I tillegg er det ca. 20 plasser ved hovedinngang til HF-biblioteket. Det vurderes at eksisterende tilrettelagt sykkelparkeringsplasser er relativt lav ift. dagens krav.

3.10 Universell utforming

Planområdet er preget av å ligge i et utbygd område. Når en først er kommet opp på Nygårdshøyden, er planområdet i liten grad preget av høydeforskjeller, verken for syklende eller gående, bortsett fra en trapp fra Dokkeveien opp til HF-fakultetet.

3.11 Vannforsyning og avløp

Arealet er i dag tilknyttet offentlig vannforsyning og avløp.

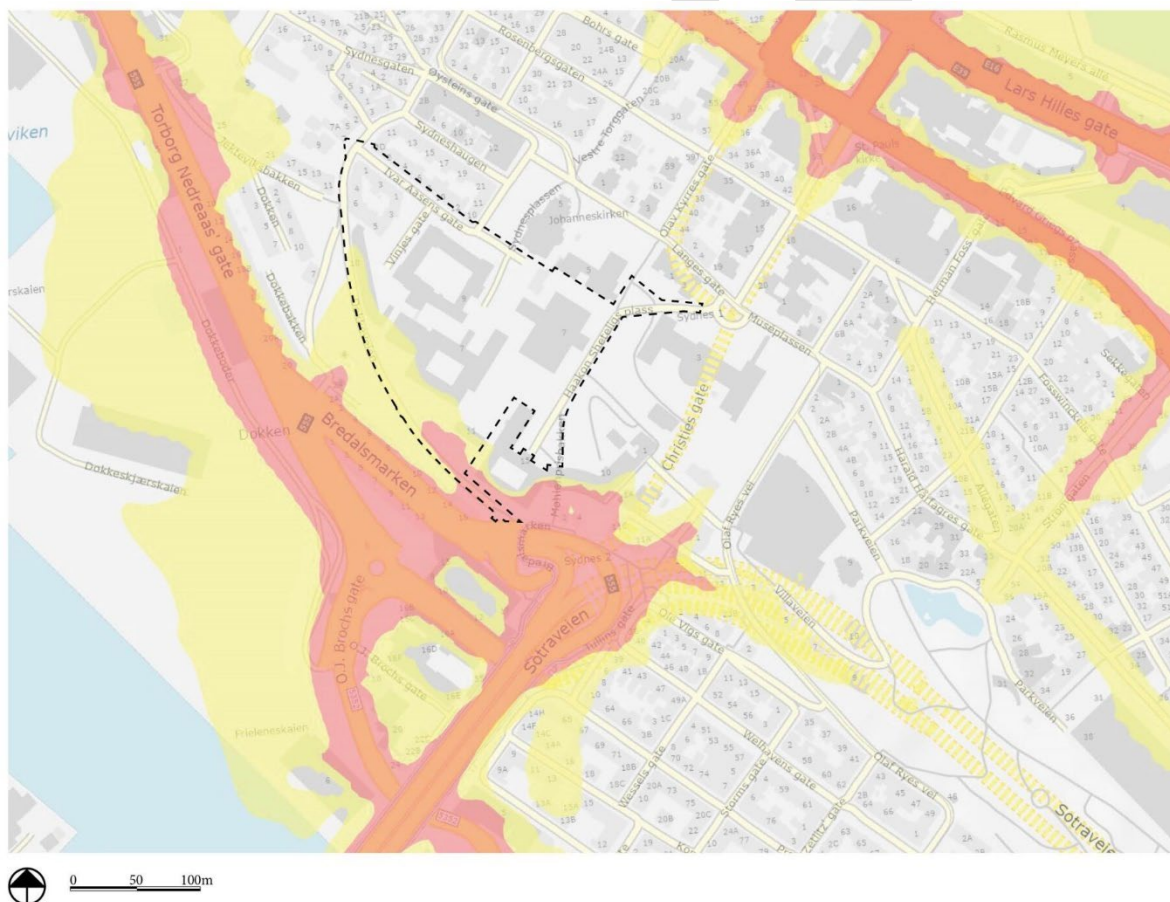
Vannet leveres fra Svartediket vannbehandlingsanlegg. Statisk trykkehøyde på offentlig vannledningsnett i området er normalt maks 70 moh. Avløp føres til Ytre Sandviken kommunale avløpsrenseanlegg. Vannledning er Ø150mm i SJG, 1877. Hydranter er etablert på Sydnesplass. Kummer med brannventil ligger langs vannledningen i Haakon Sheteligs plass. Spillvann går til en Ø300mm avløp-fellesledning i BTG, 1877. Det er ikke etablert kommunalt overvanns-nett i planområdet.

3.12 Energi

Arealet ligger innenfor konsesjonsområdet for fjernvarme.

3.13 Støyforhold

Deler av planområdet helt i sør ligger i gul støysone for vegtrafikk i kommuneplanens arealdel, som følge av vegsystemet Sotravegen/Bredalsmarken. Støyrapport er utarbeidet og ligger vedlagt. Se områder for gul og rød støysone på figur 3-10 under.

Figur 3-10: Støykart. Kilde: Statens vegvesen.

3.14 Risiko og sårbarhet – eksisterende situasjon

I vedlagt risiko- og sårbarhetsanalyse (datert 21.05.2024) er det identifisert 15 temaer med mulig risiko for sårbarhet i planområdet. Alle er tema klassifisert fra S5 til K1 i samsvar med akseptkriterier vedtatt i Bergen kommune. Av tema som er satt i gul kategori finnes flere tema vist i tabell under. Ingen tema har havnet i rød kategori. Marin grense/kvikkleireskred utgjør ingen fare og er omtalt i ROS-analysen og i tillegg under 5.14.

Tabell 3-1 Identifisering av mulig risiko for sårbarhet i planområdet. Hentet fra ROS-analyse

Naturbasert sårbarhet	Virksomhetsbasert sårbarhet	Sårbarhet knyttet til infrastruktur
Pkt. 1 Sterk vind	Pkt. 25 Brannfare	Pkt. 46 Trafikkulykker på vei
Pkt. 2 Store nedbørsmengder	Pkt. 34 Nedbørsfelt	Pkt. 48 Støv/partikler
Pkt. 7 Overvannshåndtering	Pkt. 38 Annet	Pkt. 49 Støy
Pkt.11 Marin grense/ Kvikkleireskred		Pkt. 53 Vei
Pkt. 19 Radon		
Pkt. 21 Planter		
Pkt. 22 Dyr		
Pkt. 23 Fugler		
Pkt. 24 Annet		

3.14.1 Grunnforhold

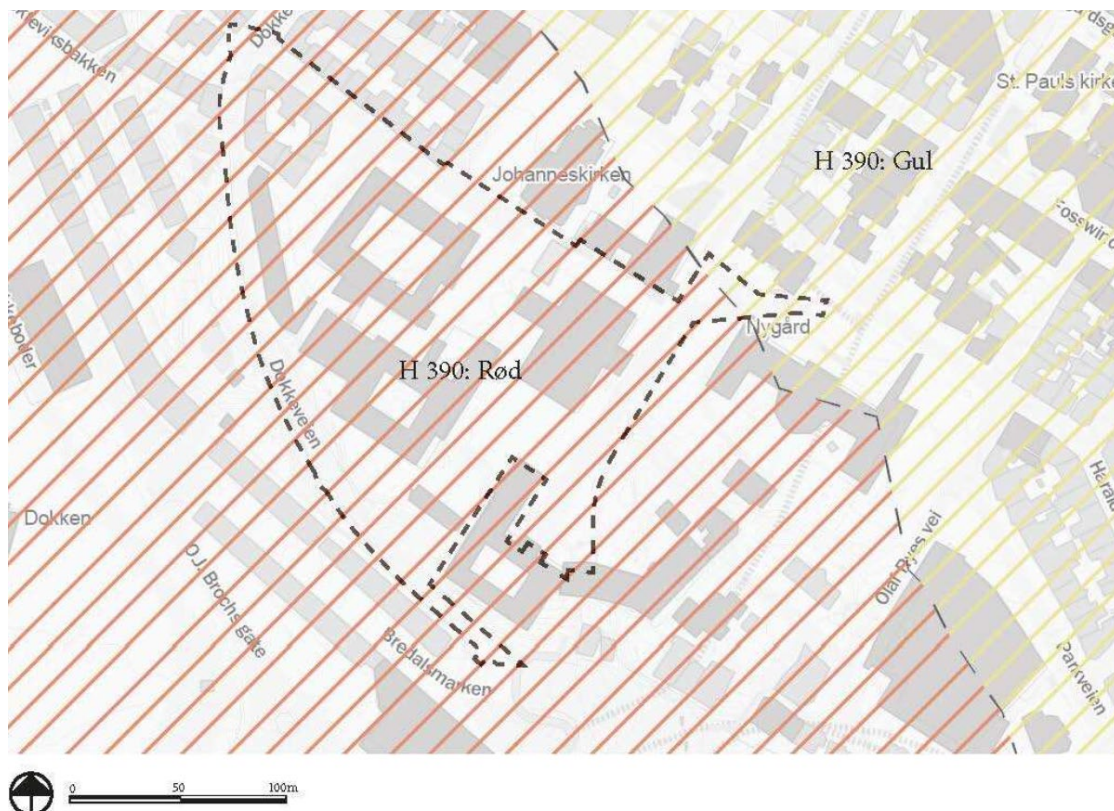
Arealet har ikke problematiske grunnforhold, annet enn at planområdet ligger i aktsomhetskartet for mulig forurensning grunn og grunnundersøkelser bør derfor gjennomføres⁸. Utenfor planområdet i sør, mot Bredalsmarken, foreligger registreringer. Det er moderat til lav aktsomhet for radon. TEK17 sikrer at det gjennomføres radonforebyggende tiltak. Det er opprettet kontakt med planlegger i Bergen kommune knyttet til mulig framtidig kollektivtunnel under planområdet. Evt. framtidig tunnel er planlagt utenfor gjeldende planområde⁹.

3.14.2 Luft- og grunnforurensning

Områdets plassering i kommunen er stort sett heldig sett i sammenheng med konsentrasjoner av forurenset luft. Luften er bedre jo lenger en kommer ut langs Damsgårdssundet. Nærhet til tunnelåpning ved Puddefjorden kan gi dårlig luftkvalitet ved stillestående luft. Området er i KPA2018 klassifisert med H-390_1 som sier annen fare. Her knyttet til luftfølsom etablering av tiltak. Se utsnitt under (figur 3-11) fra Plankart 2 som viser hensynssoner.

⁸ Aktsomhetskart mottatt fra saksbehandler 16.04.21.

⁹ Mail datert 21.09.20

Figur 3-11: Utsnitt som viser ulike hensynssoner vist i KPA2018 – Plankart2.

4 Konsekvensutredning

Etter at VLFK fremmet en innsigelse til planforslaget ble det holdt et dialogmøte den 15.08.2022, der forslagsstiller UiB, plankonsulent ved Ard og arkitekt ved HLM, Bergen kommune ved byplan samt Vestland fylkeskommune ved seksjon for kulturarv møttes. I møtet, ble det opplyst om følgende krav i konsekvensutredning:

- Det må vises 2-3 alternativer samt et 0-alternativ
- Det er området som helhet og ikke kun eksisterende HF-bebyggelse som må belyses og ligge bak vurderingene
- Det må vises hvordan alternativene kan gi fjernvirkning og nærvirkning for kulturmiljø, eksempelvis må det vises hvordan taklandskapet fra Dokken-siden ivaretas
- Det må vises hvorfor valgt utbyggingsalternativ er riktig ut fra de vurderinger som er gjort
- Det må vises hvordan hensynet til byrom og byromsbruk er vurdert for valgt grep

Ettersom det ikke foreligger et planprogram, har disse kravene sammen med seinere tilbakemeldinger fra VLFK, gitt føringer for tema som er utredet.

4.1 Utredning av kulturmiljø, byform og byrom

4.1.1 Bakgrunn

I konsekvensutredningen er tre alternative løsninger vurdert for temaene kulturmiljø, byform og byrom. Det ble utredet to prinsipielt ulike løsningsalternativer som imøtekommer tiltakshavers mål og intensjoner, begge basert på en på- og ombygging av HF-bygget, benevnt som alternativ A og B. Videre ble det valgt å utrede et tredje løsningsalternativ, alternativ C, som i hovedsak er likt B, men uten tilkobling mot Sydneshaugen skole på bakkeplan.

Metodikken i håndbok M-1941 (Miljødirektoratet) er benyttet i arbeidet. Innenfor et nærmere definert utredningsområde ble det definert syv relevante verdiområder for det utredete

temaet, se figur 4-1. Disse ble så verdivurdert og konsekvensvurdert i henhold til metodikken. Det vises til KU-en for utfyllende beskrivelser av metode, alternativer samt verdi- og konsekvensvurdering av områdene med kulturhistorisk verdi.

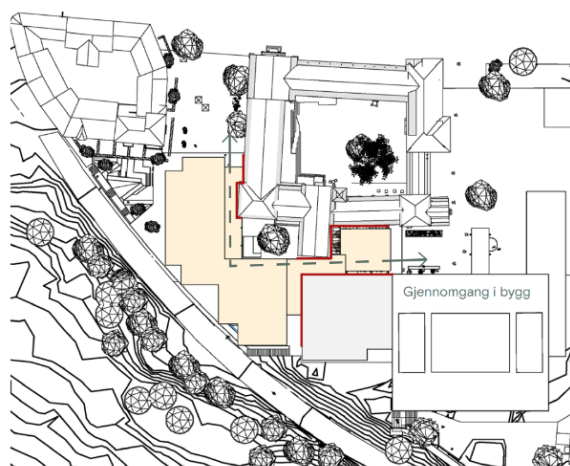
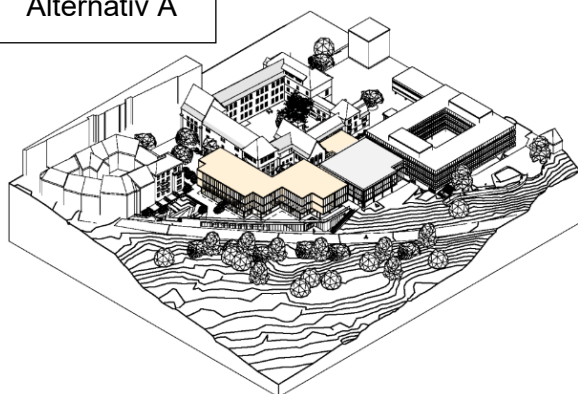

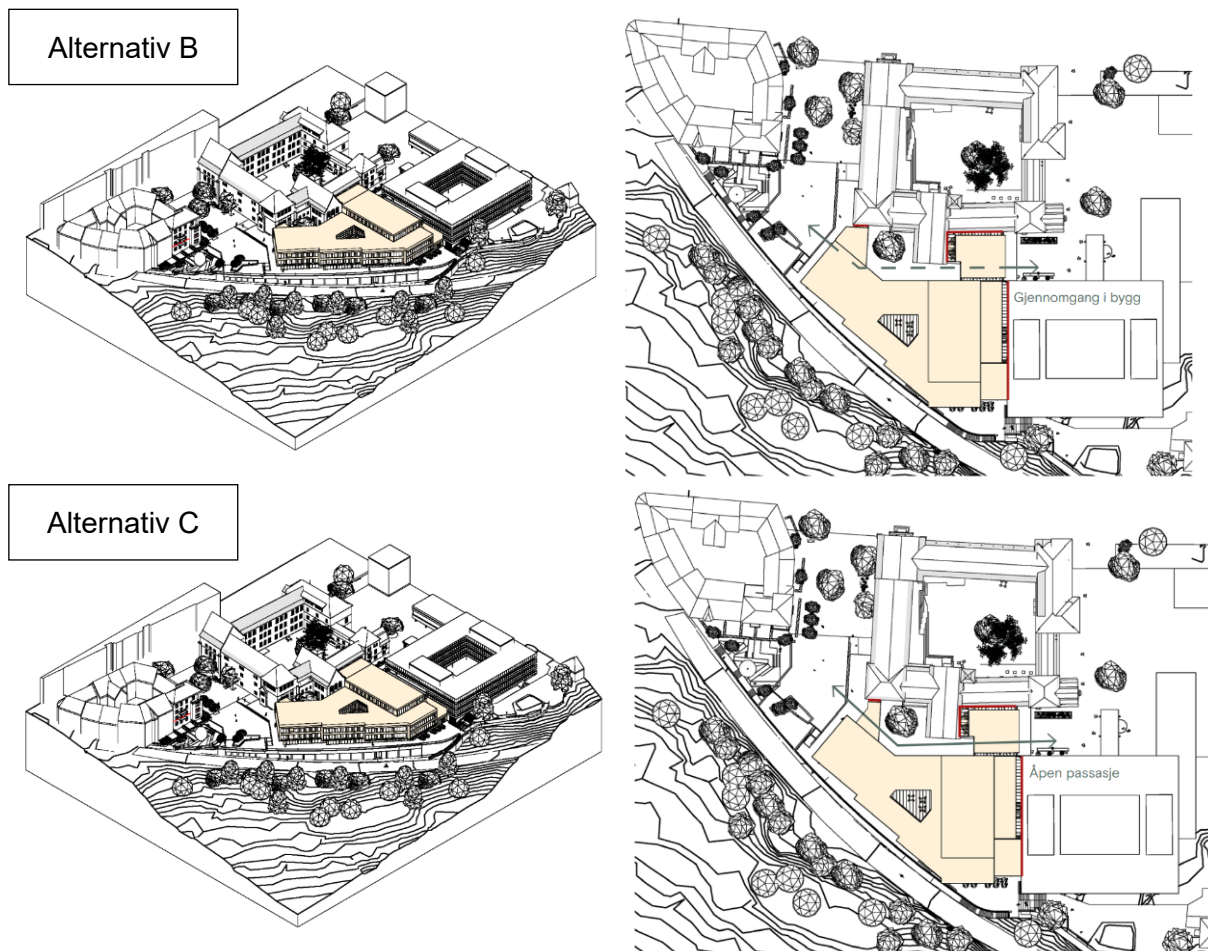
Figur 4-1: De ulike delområdene som er vurdert i konsekvensvurderingen. Kilde: Utarbeidet KU

4.1.2 Påvirkning og konsekvens av tiltaket

I KU er 0-alternativet likt dagens situasjon og innebærer at det i liten grad gjøres endringer utover nødvendig vedlikehold. I alternativ A blir S-blokken videreført og nybygget krever at p-huset rives samt at det beslaglegger nytt areal i Vinjes gate og med et mellombygg mellom Syðneshaugen skole og HF-bygget. I alternativ B og C krever nybygget at S-blokken og p-huset rives samt at det beslaglegger nytt areal med et mellombygg mellom Syðneshaugen skole og HF-bygget.

Alternativ A

Figur 4-2: Illustrasjon over alternative løsninger av nytt bygg for HF-fakultetet. Kilde: Utarbeidet KU

Tabell 4-1 Konsekvensutredning av alternativene A, B og C

Delområder	Alt. 0	Alt. A	Alt. B	Alt. C
KM 1 – Sydneshaugen skole	0	-	-	-
KM 2 – HF-bygget	0	-	--	--
Delområde 1 – Sydneshaugen univ. område	0	--	-	-
Delområde 2 - Sydneshavtalet	0	-	0	0
Delområde 3 - Dragefjellet	0	0	0	0
Delområde 4 - Dokkebakken	0	0	0	0
Samlet vurdering	0	-	-	-
Rangering		3	2	1

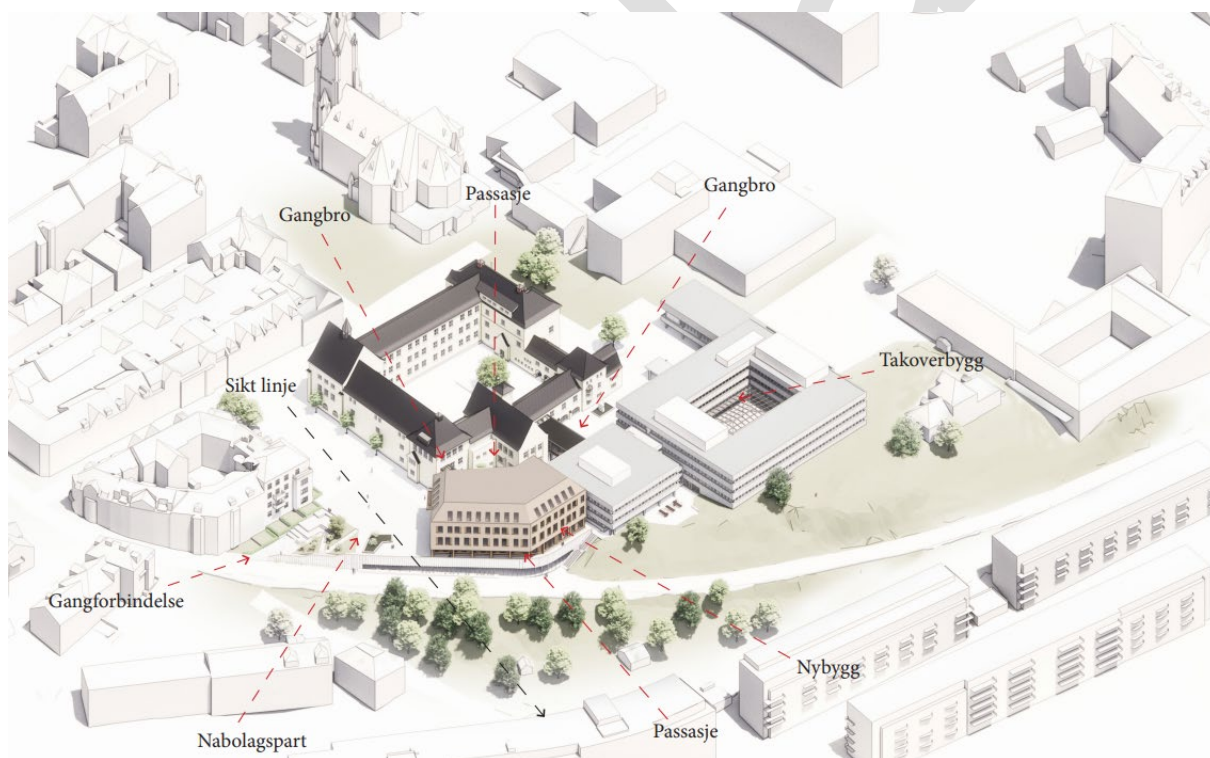
Som tabellen viser, er forskjellene mellom alternativene marginale. Konsekvensvurderingen viser likevel at alternativ A kan rangeres som dårligst når de tre alternativene veies mot hverandre. Forholdene som er avgjørende er at dette alternativet krever flest inngrep i Sydneshaugen skole, som er et fredet kulturminne, samt at fotavtrykket av nybygget medfører at Vinjes gate blir beslaglagt. Det gir en forringelse av kulturmiljøene både visuelt og fysisk. Alternativ B og C vurderes som bedre enn alternativ A, til tross for at S-blokken rives. Konklusjonen grunner i at det totalt sett, både med hensyn til nær- og fjernvirkning, bystruktur og byform, er vurdert som gunstigst å komprimere nybygget på mindre areal. Tabellen over viser samme konsekvensgrad for både alternativ B og C. Samlet sett er alternativ C vurdert som bedre enn B, på grunn av muligheten som dette alternativet gir for en åpen passasje mellom Sydneshaugen skole og HF-bygget.

I planforslaget fra 2024 ble alternativ C tatt videre til et planforslag. Løsningen ble vurdert som akseptabel av kulturminnemyndighetene, som samtidig bad om at UiB så på mulighetene for å justere planforslaget, særlig med tanke på S-blokkens kulturhistoriske verdi. I planforslaget som nå legges ut på begrenset høring er plangrepet endret slik at S-blokken blir bevart. Løsningen vil være mindre negativ enn de tre vurderte alternativene – eksisterende HF-bygg inkludert S-blokken bevares og nybyggets fotavtrykk er betydelig redusert. Samlet er det nye plangrepet vurdert å ville redusere negativ påvirkning og konsekvens sammenlignet med de tre alternativene som ble utredet i konsekvensutredningen.

5 Beskrivelse av planforslagets innhold og virkninger

5.1 Planlagt arealbruk

Planforslaget med konsekvensvurdering har som hovedformål å etablere en felles campus for Det humanistiske fakultet ved UiB, med mer konsentrert bebyggelse knyttet til universitetets kjernefunksjoner som undervisning og forskning. Utearealene, som allerede er offentlig tilgjengelige, ønskes oppgradert med høy kvalitet og universell utforming. Planen legger også til rette for videre utvikling av gode gang- og sykkelforbindelser. Dette vil styrke tilgjengeligheten og gi merverdi for hele byen. Disse forbindelsene vil i framtiden få økt betydning i sammenheng med utviklingen av Dokken.

Figur 5-1: De vesentligste grepene i planforslaget. Kilde: hlm

Hovedgrepet i planforslaget er å legge til rette for samlokalisering av HF-fakultetet ved å etablere et nytt bygg der det i dag er et parkeringsanlegg. Eksisterende gangbro mellom S-blokken og Sydneshaugen skole er planlagt erstattet av en ny og bredere gangbro med inngangsparti og et sykkelparkeringsbygg fra 2014 er planlagt revet. Nytt bygg vil ha aktive fasader i første etasje. Det skal oppleves åpent og tilgjengelig mellom nytt bygg og nærliggende byrom. Både nytt og eksisterende bygg skal tilrettelegges med universell tilkomst. Det har vært jobbet med å skape en sømløs utforming slik at det blir enkelt å bevege seg mellom de ulike byggene.

Planforslaget legger til rette for en ny universell gangvei mellom Dokkeveien og Vinjes gate i tillegg til at eksisterende gangforbindelser opprettholdes. Vinjes gate blir omdannes til torg og gatetun. Det foreslås gatetun mellom den nordlige og sørlige del av Sydneshaugen plassen for å skape en mer sammenhengende plass, samt sikre gangforbindelser mot sentrum. I tillegg blir eksisterende forbindelse fra Dokkeveien opprettholdt.

5.1.1 Arealformål

Boligbebyggelse – blokkbebyggelse BB

Planområdet omfatter en eksisterende bygård lengst mot nordøst. Det gjøres ingen endringer innenfor formålet BB som følge av planforslaget.

Undervisning UN

For å samlokalisere studenter og ansatte ved det Humanistiske fakultet ønsker UiB å etablere et nytt bygg på deler av arealet som i dag er et parkeringsanlegg for ansatte ved UiB. Det er også sett på mulighetene som finnes i den eksisterende bygningsmassen ved Sydneshaugen skole, S-bygget og HF-bygget (etablering av et nytt HF-campus) ved en endring av romprogram/ombygging.

O_UN1 ligger delvis under o_UN7 sitt bakkenivå (i et vertikalnivå 1) og består dels av eksisterende kjeller (dagens parkeringsanlegg og dels av en utvidelse under bakkenivå mot vest under Vinjes gate. Planen sikrer etablering av tekniske installasjoner, magasin, undervisningsrom, møterom og kontorer i formålet. Her planlegges i tillegg innendørs sykkelparkering og garderobefasiliteter iht. krav i KPA2018 for kontorbygg. I plankartet er det lagt inn en maks nedre kote på +18 som inkluderer byggegrop. Dette skal gi fleksibilitet for å kunne etablere en mesanin over deler av etasjen. Maks nedre kote er sikret i en egen bestemmelse.

O_UN2 er Sydneshaugen skole med skoleplassen (gårdsrommet). Anlegget skal fortsette som undervisningslokale. Skolen inkludert gårdsrommet er vedtaksfredet (H730). Det er en ambisjon om justering av romprogram og tilpasninger av bygget. Dette skal utføres i samråd med kulturminnemyndighet og være innenfor tilknyttet fredningsverdi (jf. H730).

O_UN3 er område for Universitetsbiblioteket. Området, som er vedtaksfredet (H730) skal fortsette med samme formål og drift som i dag.

O_UN4 er eksisterende HF-fakultet som består av hovedblokken og side-blokken (S-blokken). Formålet skal videreføres som i dag og det reguleres som bygg som skal bevares. O_UiB ønsker å etablere en «studiehage» i hovedblokkens atrium som i dag er stengt og planen tilrettelegger for etablering av tak over atriet for å tilrettelegge for bruk. Planen åpner videre for solceller på taket og ny gangbro mellom o_UN4 og o_UN2. For øvrig vil o_UN4 videreføres som i dag eventuelt med mindre innvendige endringer.

O_UN5 er den vedtaksfredete lystgården Fastings Minde (H730) som også skal videreføres som i dag.

O_UN6 er et nytt inngangsparti til gangbroen mellom o_UN4 og o_UN2, og til o_UN2 som skal erstatte nåværende gangbro mellom S-blokken og Sydneshaugen skole.

O_UN7 er nybygget som skal inneholde kontorer og undervisningsarealer.

Nærmere angitt kommunaltekniske anlegg ØK

Planforslaget regulerer to eksisterende areal for bossug (ØK 1 og 2) og et framtidig bossug i (ØK3). Den nye bebyggelsen skal knyttes til ØK3.

Torg TO

Planforslaget legger til rette for et torg o_TO1 like sør og øst for boligbebyggelsen BB, i Vinjes gate. Planen sikrer tilrettelegging for et byrom som fungerer som møteplass og oppholdsrom i gaten.

o_TO2 er eksisterende plass på Sydneshaugen. Planforslaget sikrer at eksisterende funksjon og bruk opprettholdes. Utrykningskjøretøy og renovasjon sikres tilstrekkelig bruk.

o_TO3 regulerer en offentlig og åpen tilgjengelig passasje for gående mellom o_TO1 og Møhlenprisbakken.

o_TO4 utgjør passasjen mellom Sydneshaugen og HF-bygget, på strekningen fra gangbroen mellom Sydneshaugen skole (o_UN2) og HF-bygget (o_UN4). til og med gangbroen mellom Sydneshaugen skole (o_UN2) og nybygget (o_UN7).

Park PA

Park o_PA1 er et areal avsatt til park lengst nord i planområdet. Formålet kan realiseres når bruk av dagens midlertidige skolebygg og renovasjonsareal opphører.

Park o_PA2 omfatter et grøntareal sørvest i planområdet. Innenfor o_PA2 planlegges opprusting av utearealene rundt Fastings Minde (o_UN5). Dette arealet ligger inn under fredningsbestemmelsen for Fastings Minde. Trappeforbindelsen mot Dokkeveien opprettholdes og terrassen foran sideblokken oppgraderes.

Gatetun GT

O_GT1 og o_GT2 er eksisterende gatetun. I o_GT2 tillates opprusting etter nærmere angivelser gitt av bestemmelsene. Disse sikrer materialbruk og tilgang for utrykningskjøretøy og levering/flytting av større varer ol. Innenfor formålsarealet tillates også parkering for bevegelseshemmede.

O_GT3 og o_GT4 er nye gatetun. O_GT3 skal sikre en sammenhengende nabolagspark fra Ivar Åsens gate fram til Dokkeveien. Innenfor arealformålet er det lagt inn en snuhammer for renovasjon. Å regulere til gatetun signaliserer at det er de myke brukerne som er prioriterte i området. Dermed kan god trafiksikkerhet for både renovasjon og myke brukere av området oppnås. O_GT4 danner en naturlig sammenheng med gang- og oppholdsarealer videre østover gjennom o_PA1, o_UN3 og mot torget o_TO2. Planen sikrer prioritering av myke trafikanter, men tillater kjøretøyer på veg inn i o_TO2 og inn til baksiden av Johanneskirken.

Samferdselsanlegg KV, FO, GS, PP, AVG, AVT

Av øvrige samferdselsanlegg reguleres kjørevei (KV, fortau, torg, gatetun (eksisterende i nordvest i planområdet), sykkelanlegg (veier), parkeringsplasser for HC og ulike typer annen veigrunn.

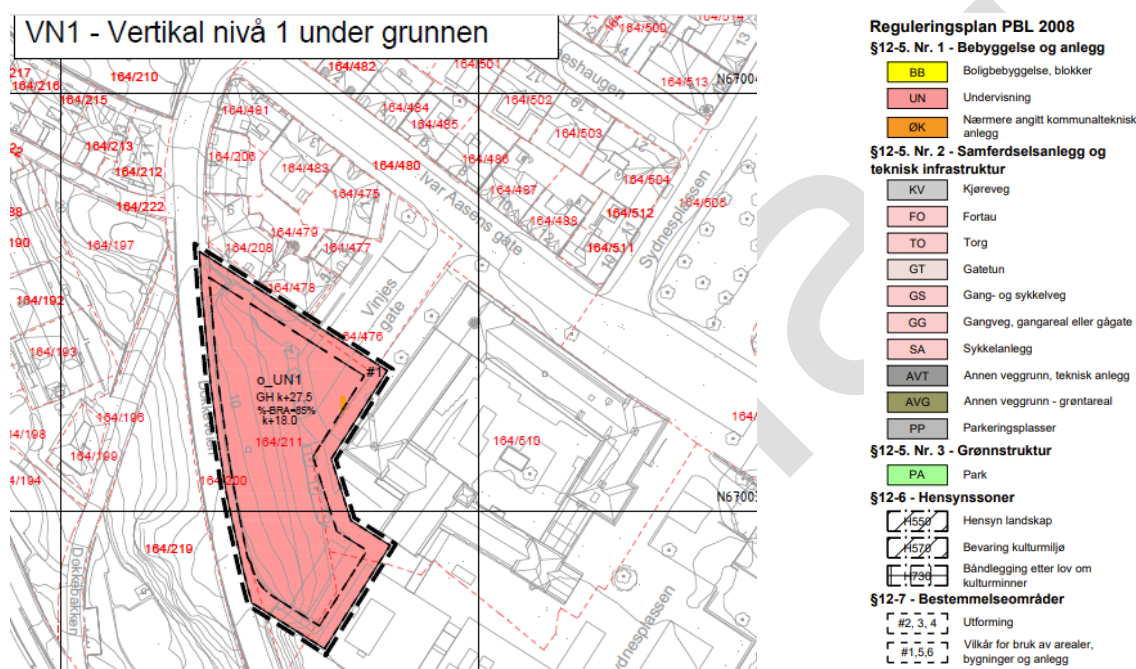
Hensynssoner

Storparten av planområdet er underlagt hensynssone H570_1, bevaring kulturmiljø, Universitetsområdet. Innenfor dette er HF-bygget med S-blokken regulert som bygg som skal bevares. Nordvestre del av planområdet er regulert til hensynssone H570_2, bevaring kulturmiljø, Nygårdshøyden og består av boligbebyggelse og utearealer/veigrunn.

I tillegg er tre bygg båndlagt med hensynssone H730. Det gjelder de forskriftsfredete bygningene Fastings Minde, Universitetsbiblioteket og Sydneshaugen skole.

En hensynssone for bevaring av landskap (H550) er lagt på størstedelen av grøntarealet o_PA2.

Det er lagt inn bestemmelseområder for å sikre særskilte forhold. Bestemmelsesområde #1 skal sikre en byggegrupp som er tilstrekkelig for å etablere arealer under grunnen i o_UN1. Bestemmelsesområde #2 skal sikre at arealet på bakkeplan under fløyen på HF-bygget tilrettelegges som del av o_TO2 med passasje og sykkelparkering under tak. Bestemmelsesområde #3 innenfor o_TO2 kan benyttes til kjøring i forbindelse med varelevering og renovasjon. Bestemmelsesområde #4 markerer hovedinngangen til o_UN4. Området inngår i o_TO2 og skal tilrettelegges for passasje. Bestemmelsesområdene #5 og #6 sikrer at det kan etableres gangbro mellom o_UN2 Sydneshaugen skole og o_UN4 S-blokken og o_UN7. Bestemmelsen angir at høyden på passasjene under gangbroene skal være minimum 2,8 meter. Det er satt en maks gesimshøyde for gangbroene som sikrer at disse ikke overstiger gesims på den fløyen av o_UN2 Sydneshaugen skole som de legges inntil.

5.2 Plassering og utforming

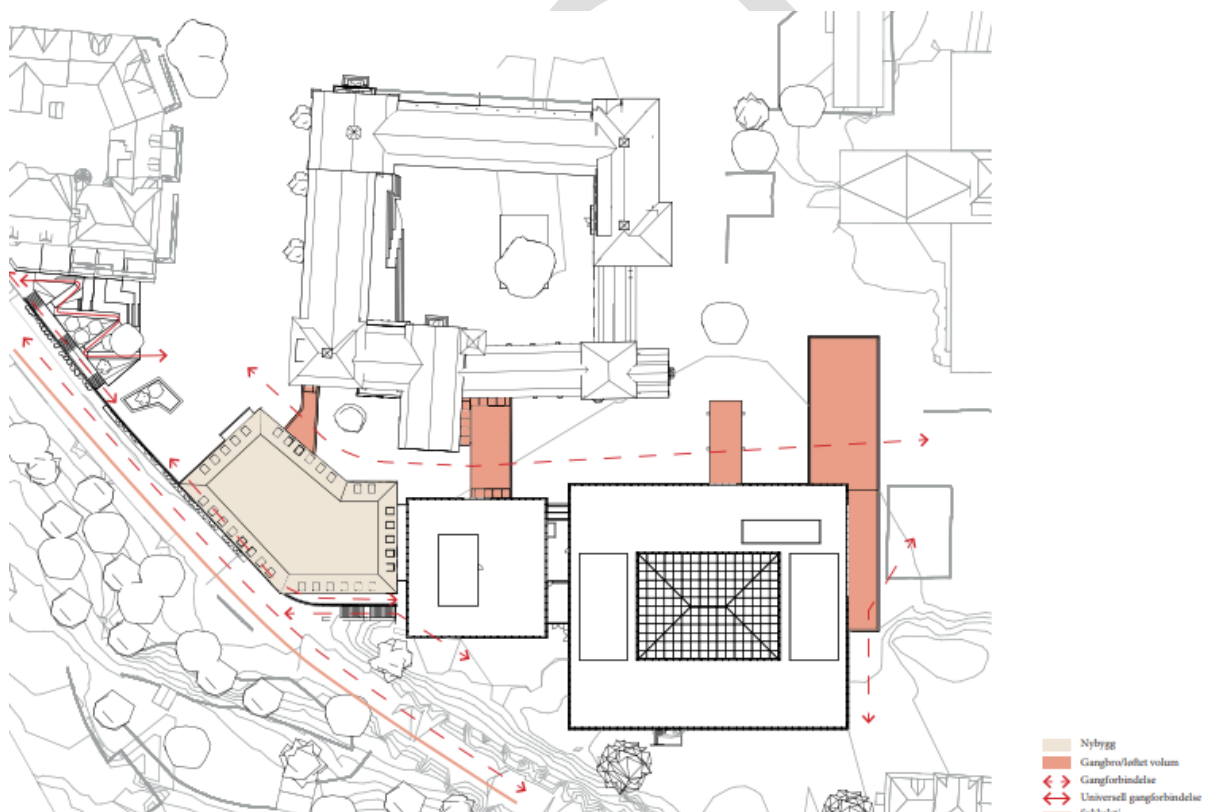
5.2.1 Byggehøyder, byggegrenser, utforming og grad av utnyttning

Det skal oppføres et nytt undervisnings- og kontorbygg der parkeringsbygget står i dag (o_UN7 over grunnen og o_UN1 under grunnen) samt et takoverbygg i atriet i HF-bygget o_UN4).

Det nye bygget er planlagt plassert vest i planområdet ved Sydneshaugen skole og HF-bygget med S-blokken. De tre byggene vil dermed omkranse det som i planforslaget omtales som «hertet» til HF-fakultetet og Sydneshaugen skole med åpen passasjen mellom. Det vil være kafé i første etasje for både studenter og ansatte ved fakultetet. Kaféen vil være offentlig tilgjengelige for allmennheten og eksisterende passasje mellom byggene skal videreføres.

Forbindelsen mellom Sydneshaugen skole og det nye bygget skal utformes på en respektfull måte som ivaretar verdien til den fredede skolebygningen. Sammenkoblingen skjer derfor kun på utvalgte deler av skolens fasader. Det er planlagt en ny gangbro som kobler nybygget sammen med Sydneshaugen skole samt at eksisterende gangbro utvides i bredde og får en inngang til gangbroen fra gatenivå. De berørte fasadepartiene er vist på illustrasjonen figur 5-3, der røde felt markerer områdene som inngår i sammenføyningen.

Hovedinngangen til ny campus vil være gjennom eksisterende inngang til HF-bygget. Dette vil gjelde ansatte, studenter, besøkende og varelevering. Det vil også være innganger fra Dokkeveien inn i underetasjen på det nye bygget samt gjennom eksisterende innganger i Sydneshaugen skole og S-blokken.

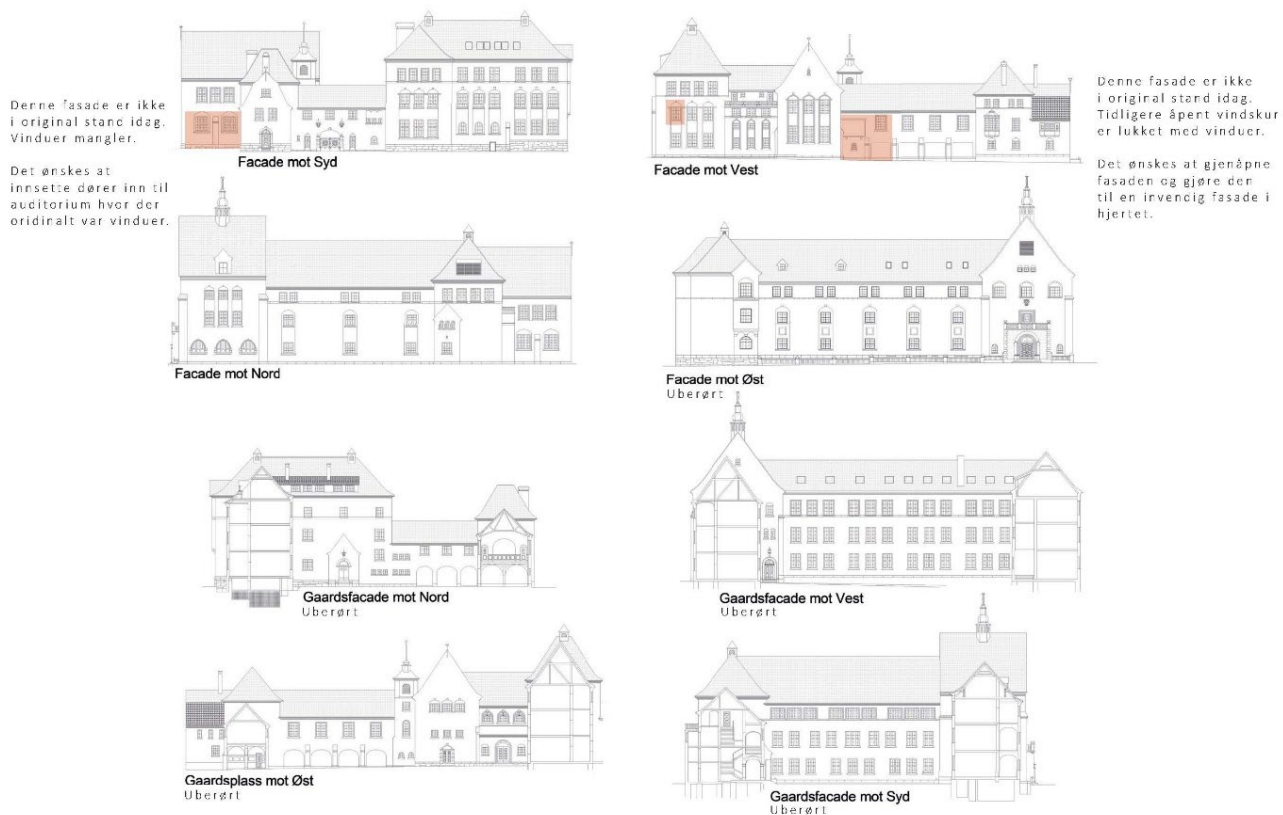

Figur 5-3 Det nye byggets plassering, koblinger og gang- og sykkelforbindelser. Kilde: hlm

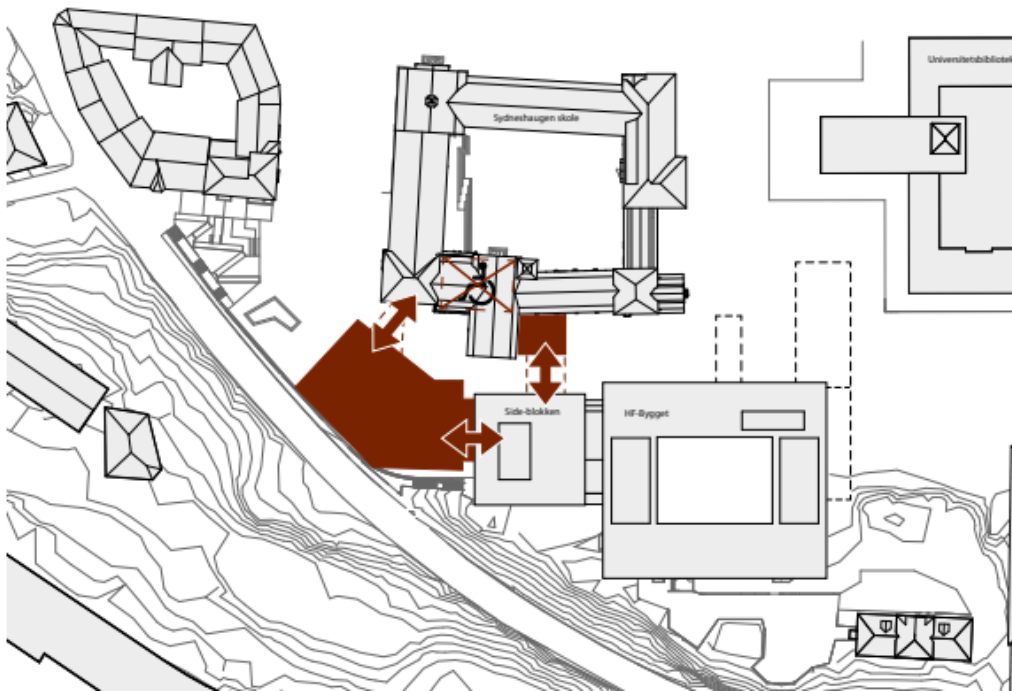

Figur 5-4 T.v.: Eksisterende gangbro mellom bygg. Foto: HLM. T.h.: Ny gangbro vil gå inn i vinduet som delvis ligger bak treet foran fasaden på Sydneshaugen skole. Foto: Vill Plan

BERØRTE FASADER PÅ SYDNESHAUGEN SKOLE

Figur 5-5: Berørte fasader på Sydneshaugen skole

Figur 5-6: Illustrasjon som viser planlagt nye sammenkoblinger mellom den nye og den eksisterende bebyggelse. III: hlm arkitektur

For å la Sydneshaugen skole stå frem i taklandskapet er det valgt å bevare S-blokken og etablere et nybygg vest for S-blokken som skal kunne oppleves som en naturlig tilføyelse til de to arkitektonisk svært forskjellige byggene Sydneshaugen skole og HF-bygget med S-blokken. Nybyggets plassering, volum og form er utarbeidet for å tilpasse seg det kulturhistoriske miljøet det skal etableres i. Bygget planlegges med tre fulle etasjer (fra nivå Vinjes gate og med en gesims på maks kote +39. Overgangen mellom gesims og møne som enten markeres med skråtak eller tilbaketrekning med en mønehøyde på maks kote +43. Både møne og gesims på det nye bygget underordner seg dermed gesimshøydene på Sydneshaugen skole.

Det skal anlegges en underetasje i det nye bygget (o_UN7) som erstatter eksisterende parkeringsanlegg og i tillegg utvides noe i østlig retning under torg i Vinjes gate. Laveste nivå i o_UN1 vil være på nivå med gulv i eksisterende parkeringshus. Underetasjen vil kun være synlig fra Dokkeveien. Mot Vinjes gate er byggegrensen for nybygget satt slik at det i minst mulig grad gir innsyn og forstyrrer utsikten til beboerne i Ivar Åsens gate. I forhold til Sydneshaugen skole og HF-bygget er byggegrensen tilpasset slik at hjørnene på bygg med kulturhistorisk verdi forblir frittstående og at det er en harmonisk linjeføring mellom byggene. For ytterligere å begrense virkningen av et nytt bygg tett inntil den fredete Sydneshaugen skole, vurderes det å tilbakeføre vinduer i fasadene mot sør og vest skal tilbakeføres (se fig 25).

I HF-byggets hoveddel (o_UN4) ønsker tiltakshaver å bygge et transparent tak over det eksisterende atriet og skape en «studiehage». Mønehøyde på taket er satt til maks kote +35. Opprinnelig intensjon med atriet var en grønn og allment tilgjengelig hage, men utfordringer med støy som slår opp mot kontorene i etasjene over, gjør at hagen er stengt for bruk. Ved å legge et transparent tak over, vil atriet kunne integreres i bruksarealene i tråd med arkitektenes opprinnelige idé.

5.2.2 Arkitektur, byform og estetikk Arkitektur

Det nye bygget på HF ligger mellom HF fakultetets bygg fra 1960 tallet og Sydneshaugens skole fra 1920 tallet.

HF-bygget er et svært karakteristisk eksempel på offentlig arkitektur fra 1960-tallet. Det har gjennomgående vindusbånd og grå rustikke fasadeplater. Der er ikke gjort forskjell på bakkeplanet i forhold til andre etasjer. Hovedbygget har fått et mindre volum ved sin side. HF bygg har flate tak med noen ventilasjonskasser på taket og hovedbygget har et åpent atrium.

Sydneshaugen skole består av komplekse, asymmetriske og varierte former med enkel dekor – med tydelige referanser til middelalderske slott og borgarkitektur. Skolen har store vindusflater med jevn rytme og takt, men med noen variasjoner i hovedsak inn mot gårdsrommet der klasserommene ligger. Alle undervisningsromrom har behov for dagslys. Fasadene som ligger mot gangarealer stort sett i yttersving, har varierte vinduer og motiver og sparsomt med lys.

Figur 5-7 Passasjen mellom Sydneshaugen skole og HF-bygget sett fra Sydnesplassen

Ved utvikling av et nybygg er det lagt vekt på at dets form og uttrykk skal ha sin egen identitet. Det skal ha like gode kvaliteter som de andre byggene fra ulike tider i forrige århundre. Det er ønskelig at bygget får et karakteristisk eget uttrykk og at det er tråd med Bergen kommunes arkitekturstrategi. Formingsveilederen er klart retningsgivende for kvalitetene UiB ønsker.

Volumet av nybygget er skalert slik at det glir naturlig inn i rekken sammen med de to 60-tallsbyggene (HF-hovedbygget og S-blokken), på brinken mot Dokkeveien. Men volumet er bearbeidet med et tema for bakkeplan og et tema for volumet over bakkeplan. Bakkeplan er gitt en åpen men fast karakter. Her er det ønskelig med eksponert treverk og inntrukket fasadeliv mot vest.

Over dette er der formet et enhetlig volum som glir over i et skråtak med samme materialitets uttrykk som veggene. Da vil nybygget være en tolkning av hovedvolumet i Sydneshaugen skole – men få en modernistisk detaljering med enhetlige og knappe løsninger av overgang vegg tak. Vindusinnssetting i vegger og i takflaten blir rytmisk, uten karnapper på taket.

Figur 5-8 Sydneshaugen skole og nybygget sett fra Vinjes gate.

UIB ønsker en karakteristisk teglvegg som gir karakter og variasjon i flaten, i form av murvegger uten puss med variasjon som viser til Sydneshaugen skole og med taktilitet som i HF-byggets fasader. Vegg flatene får vindushull, ikke vindus bånd.

Vinduene er plassert i en rytme som kan gi alle cellekontorer nok lys og skillevegger/romoppdeling på riktig sted. Der kan tillates noen variasjoner i fast mønster. Dette er basert på samme intensjoner som ligger bak utformingen av HF-bygget fra 60-tallet og klasserommene i Sydneshaugen skole; å skaffe nok lys og sørge for mulige romoppdelinger.

Basen under bakkeplan vier seg ut og er en fasade for en underetasje som utvider seg i forhold til bygget over. Basen må få et enhetlig drag som blir en kryssing av en tung og transparent fasade med dybde og som må gi lys til arealene bak. Her er vist en krum form som gradvis åpner seg der høydene mot Dokkeveien tillater det. Der bør bli en dybde i fasadeplatene som viser en robust karakter – men som også slipper lyset inn.

5.2.3 Visuelle virkninger

Planområdet ligger i et urbant miljø der fjernvirkningen fra nord-øst, øst og sør-øst er vurdert å være ubetydelige da tiltaket skjules bak eksisterende bebyggelse. Fra Damsgårdssiden vil tiltaket være synlig få steder i det offentlige rom og et er stor avstand til tiltaket (se under). Valgte standpunkter er derfor fra bygg, tak og bro, og dermed hevet fra bygulvet. Det er valgt å illustrere fra tre fjernvirkningspunkt, se figur 5-9. Rød linje i illustrasjonen viser offentlig arealer hvor fjernvirkning av tiltaket ikke vil kunne oppleves. Det er også undersøkt fjernvirkning fra Løvstien, men det er funnet at planområdet er svært lite synlig på grunn av avstand og bebyggelse. Planområdet er trolig godt synlig fra Puddefjorden, men dette vil endre seg når utviklingen av Dokken igangsettes.

Damsgårdssundet 150

Damsgårdssundet 117

Michael Krohn's Gate ved Puddefjordsbroen

Figur 5-9: Fjernvirkning sett fra Dokken (A), Løvstakksiden/Damsgårdssundet (B) og Puddefjordsbroen (C).

Figur 5-10 Fjernvirkning sett fra Dokken. Øverst: dagens situasjon. Nederst: Med nytt bygg

Figur 5-11 Fjernvirkning sett fra Damsgård. Øverst: Dagens situasjon. Nederst: Med nytt bygg.

Figur 5-12 Fjernvirkning sett fra Puddefjordsbroen. Øverst: Dagens situasjon. Nederst: Med nytt bygg.

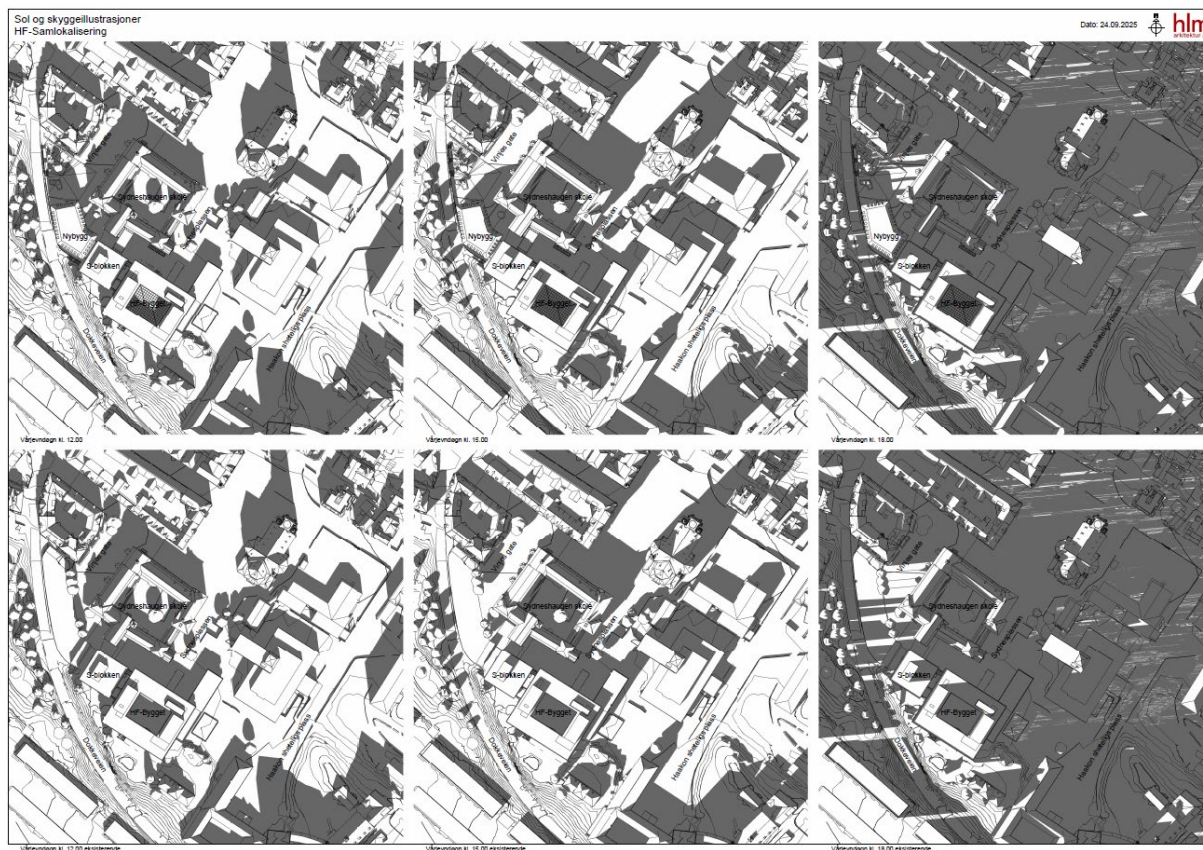
5.3 Bolig og bokvalitet

Planforslaget omhandler undervisningsformål. Boligbebyggelse BB reguleres iht. eksisterende situasjon.

Virkning og konsekvens for naboer

Naboer vil få et roligere og ryddigere nabolag når bilparkering fjernes og trafikkmengden reduseres. Utsikten for beboere i vestre del av Ivar Aasens vei mot Damsgård vil endre seg i begrenset grad, så lenge nybygget holder seg innenfor eksisterende parkeringsplass og ikke strekker seg ut i Vinjes gate. Innsyn er vurdert til å være uproblematisk da avstanden fra eksisterende boliger til nybygg er stor. Skygge fra ny bebyggelse er også vurdert til å være uvesentlig, se sol- og skyggeillustrasjoner figur 5-13. Nytt bygg og samlokalisering av HF-fakultet er vurdert ikke å gi forhøyede støyverdier ved ferdigstillelse. Det er satt egne bestemmelser for støytiltak i byggefasen som skal sikre færrest mulig ulemper for naboer.

Forslaget sørger for at det blir god tilgjengelighet for boligbebyggelsen med en ny gangtrasé i vest mellom Dokkeveien og nabolagsplassen i Vinjes gate. I tillegg vil eksisterende kobling med trapp fra Dokkeveien opp til sørvestsiden av HF-bygget og S-blokken videre til Fastings Minde utvikles og et større område vil opparbeides som nabolagspark i Vinjes gate. Her tilrettelegges for varierte aktiviteter som ballspill og ekserserplass for det lokale buekorpsset.

Figur 5-13: Sol- og skyggeillustrasjoner viser endringer av solforhold ved vårjevndøgn kl. 12.00, 15.00 og 18.00 Framtidig situasjon i øverste kolonne, nåværende situasjon i nederste kolonne.

Interessemotsetninger

Utforming av løsninger i overgangen mellom eksisterende bebyggelse og ny utbygging som sikrer hensynet til kulturminner og kulturmiljø, har vært et sentralt tema i prosessen. Dialogen med kulturminnefaglige instanser har hatt stor betydning for utviklingen av det endelige planforslaget. Naboer uttrykte tidlig i planprosessen generell motstand mot utbygging i området og deres innspill er derfor tatt hensyn til både med tanke på nybyggets plassering, volum og høyde. Tiltakshaver legger også inn tiltak for å oppruste områdene rundt, blant annet naboparken i Vinjes gate. Se også kapittel 5.4 om uteoppholdsareal. Det er etter forslagsstillers vurdering ikke avdekket vesentlige interessemotsetninger i det endelige planforslaget.

5.4 Uteoppholdsareal

5.4.1 Privat og felles uteoppholdsareal

Ikke aktuelt. Det er ikke planlagt nye boliger som følge av planforslaget.

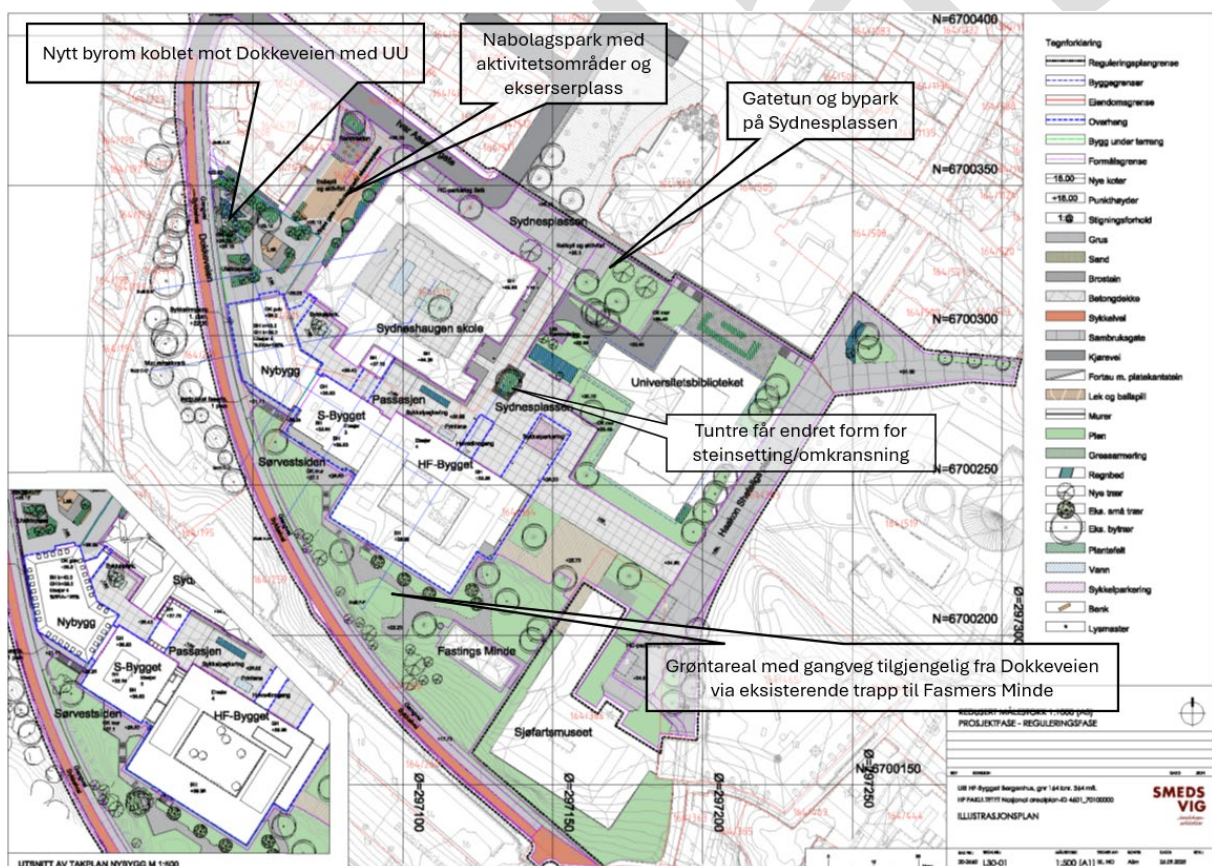
5.4.2 Andre uteoppholdsarealer

Mellom byggene finnes i dag ulike byrom og utearealer som skal ivaretas og videreutvikles gjennom tiltaket. Utearealene rundt ny bebyggelse vil få endret karakter og rustes opp, blant

annet i Vinjes gate. Andre eksisterende byrom som ikke berøres av utbyggingen, som Haakon Shetelig's plass, skal bevares slik de er. I dag er store deler av arealene preget av overflateparkering, men planen legger opp til en transformasjon fra bilbruk til byrom der forholdene for myke trafikanter, studenter og beboere prioriteres. Brede fortau, torg og en utforming inspirert av gårdsrommet ved Sydneshaugen skole understreker denne prioriteringen. Det videreføres seks HC-plasser, tre i Ivar Aasens gate og tre foran Bergens Sjøfartsmuseum.

Barns lek og aktivitet er særskilt ivarettatt i planforslaget. I Vinjes gate etableres en offentlig lekeplass som del av en ny gate- og nabolagspark. Lekeplassen vil gi rom for ballspill, sandkasse og annen aktivitet, samt møblering som inviterer til opphold. Torget ved hovedinngangen til HF-fakultetet oppgraderes, og dagens steinsatte tuntre får ny utforming. Steinsettingen endres fra en rund til en firkantet form for å gjøre det mindre attraktivt å kjøre rundt treet. Offentlige utearealer omkring bygningsmassen oppgraderes med nytt dekke, lyssetting, benker og kunst, og gjøres dermed mer attraktive for byens befolkning.

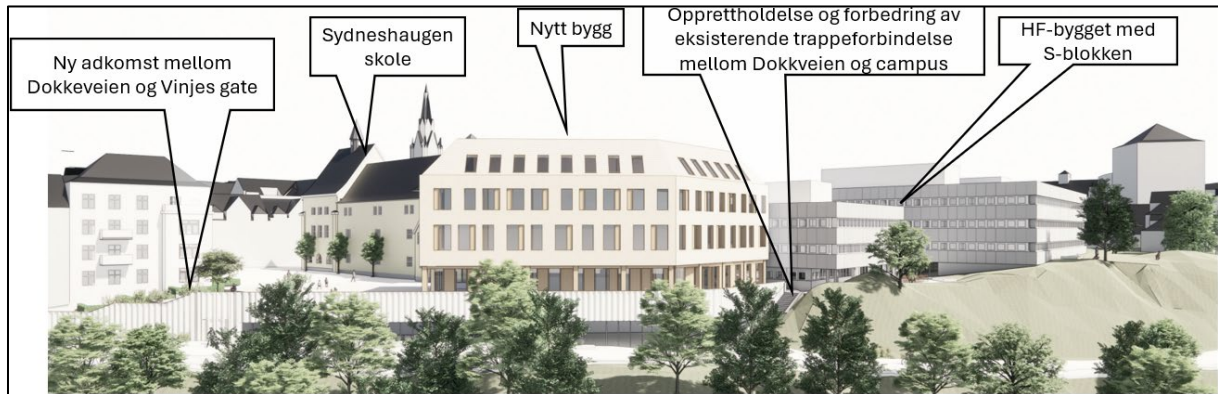
Gjennom planprosessen har det vært dialog med buekorpset Sydnæs Bataljon, og deres behov er ivarettatt i planforslaget ved å sette av egnende arealer (ekssererplass) til buekorpset og deres øvinger. Ved behov for større areal er det også mulig å benytte tilrettelagt areal bak Johanneskirken som er avsatt til gatetun.

Figur 5-14: Utsnitt av illustrasjonsplan viser at uteoppholdsarealene er spredd over hele planområdet. III: Smedsvig Landskapsarkitekter.

Planforslaget inkluderer også blågrønne løsninger. Det etableres en rekke regnbødd i uteområdene, plassert slik at eksisterende trær ikke skades. Eksisterende bytrær skal tas vare på så langt som mulig, mens ny vegetasjon tilføres ved utsiktsplasser og i plantekasser. Plankart og bestemmelser viser både eksisterende og nye bytrær, og det er lagt inn egne bestemmelser om disse.

Tilgjengeligheten til området styrkes gjennom flere nye forbindelser via Dokkeveien. I sør opparbeides en forbindelse via dagens trapp, mens det i nordvest etableres en ny forbindelse med universell utforming. Eksisterende trapp fra Dokkeveien vil også føre til den nye campusen og til en gangforbindelse til Fastings Minde og parkarealet rundt dette bygget.

Figur 5-15: Ny utbygging sett fra nordvest. Det etableres kobling til Dokkeveien i nordøst som skal være universelt utformet. Eksisterende trapp lengre sørvest vil fortsette å fungere som kobling mellom campus og Dokkeveien. III: HLM arkitektur.

Figur 5-16: Ny utbygging sett fra sør. Her vises også gangpassasje på nivå med Vinjes gate. III: HLM arkitektur.

5.5 Universell utforming

Én av hovedårsakene til samlokalisering av fakultetene er at dagens bygningsmasse på campus ikke tilfredsstillere kravene til universell utforming. Samtidig er det krevende å løse dette innenfor eksisterende bygg, særlig fordi flere av anleggene har interiører med høy verneverdi.

Sydneshaugen skole oppfyller ikke dagens krav til universell tilgjengelighet. Bygget har en heis i nordlige hjørne, men denne dekker ikke de mange nivåforskjellene internt. Gjennom etablering av nybygget, koblet til skolen med en gangbro/overbygd areal, vil universell tilgang kunne sikres. Gangbro mellom nybygg og Sydneshaugen skole etableres i nordvest. Eksisterende gangbro mellom S-blokken og Sydneshaugen skole skal oppgraderes og

utvides. Dette vil gi universell atkomst, samt fungere som et attraktivt vrimle- og leseareal for studenter og ansatte i hjertet av campusmiljøet.

Gangbroen i nordvest mot Vinjes gate gjør det mulig å etablere en rampeløsning i tilknytning til det eksisterende trapperommet. Trapperommet har høy arkitektonisk verdi og er vernet, men er ikke tilgjengelig for rullestolbrukere. Den planlagte rampeløsningen vil sikre universell atkomst uten å kompromittere verneinteressene. Også utearealer og byrom i tilknytning til prosjektet vil oppgraderes med universell utforming.

Det legges til rette for tre HC-parkeringsplasser nord i planområdet, samt tre plasser ved Haakon Shetelig's plass.

Nye snarveier og gangforbindelser, blant annet fra Dokkeveien opp til Vinjes gate og forbi det nye undervisningsbygget, utformes universelt. Viktige innganger vil markeres og tilpasses svaksynte med tydelige ledelinjer og andre virkemidler. Nybygget vil ha heis og tilfredsstillende TEK17, som sikrer at universell tilgjengelighet ivaretas i hele prosjektet.

Planforslaget legger dermed til rette for god universell tilgjengelighet i og mellom byggene, samtidig som nye installasjoner og forbindelser styrker helheten.

5.6 Levekår og folkehelse

Planområdet ligger i levekårssonen for Nygårdshøyden/Møhlenpris i Folkehelseoversikten for Bergen kommune (2019). Området har en høy andel blokkleiligheter og kommunale utleieboliger, samt mange barn med enslige foreldre og aleneboende eldre. Det er også blant områdene i kommunen med høyest forekomst av barnevernstiltak og anmeldt kriminalitet. På den andre siden viser oversikten at sonen har lavt fravær blant elever på 8. trinn, høy andel barn i kulturskolen og lav andel unge uføre i alderen 18–44 år.

Planforslaget legger til rette for riving av eksisterende parkeringshus innenfor planområdet. Sykkelskuret som i dag står på taket av parkeringsanlegget vil erstattes av et nytt og mer omfattende sykkelanlegg inne i det nye bygget. Reduksjon av bilparkeringsplasser og tilrettelegging for syklister vil gi mindre biltrafikk i Bergen sentrum, som igjen bidrar til bedre luftkvalitet, tryggere nærmiljø og styrket folkehelse. Tiltaket er i tråd med satsingsområdene for bærekraftig transport i KPA2018, og vil samtidig bidra til å utjevne sosiale forskjeller ved å prioritere gange og sykling fremfor bilbruk.

Planforslaget legger også til rette for gode møteplasser og trygge forbindelser i området. Nye gangforbindelser, oppgradert belysning og en nærmiljøpark i Vinjes gate vil gjøre området mer attraktivt og tilgjengelig for alle aldersgrupper. Nærmiljøparken vil gi rom for barns lek, opphold, dyrking og utsikt, i tillegg til at den knyttes opp mot den nye kantinen. Oppgradering av eksisterende passasjer og trapper rundt HF-bygget vil åpne opp arealer som i dag er lite kjent og binde disse sammen med området ved Fastings Minde.

5.7 Mobilitet og samferdsel

5.7.1 Overordnede mål for trafiksikkerhet og mobilitet

Planforslaget bygger opp under de overordnede målene i Trafiksikkerhetsplan for Bergen kommune 2022–2025, hvor hovedfokuset er å redusere antall ulykker og samtidig legge til rette for trygg, effektiv og miljøvennlig mobilitet. Et sentralt prinsipp i trafiksikkerhetsplanen er nullvisjonen, som innebærer at ingen skal dø eller bli hardt skadd i trafikken.

Mobilitetsutfordringer og -interesser i planområdet er vurdert med særlig vekt på forholdet mellom gående, syklende og kjørende. Planområdet er i dag preget av overflateparkering og

området er, dvs. hvor raskt det er å komme seg til og fra planområdet. Analysen viser at det lokalt vil bli bedre tilgjengelighet til selve HF-fakultetet¹⁰.

Eksisterende passasje mellom HF-bygget og Sydneshaugen skole holdes åpen mellom byggene. Mobilitetsanalysen analyserte og vurderte om gjennomgangen vil bli benyttet som skoleveg, og konkluderte med at det er liten sannsynlighet for det. Det begrunnes med at gjennomgangen ikke er korteste rute til/fra Møhlenpris skole. I tillegg vil gjennomgangen være lite attraktiv utenfor kontortid da byggene vil være relativt tomme. For barn vil det da kunne oppleves utrygt å gå mellom bygningene. I løpet av planprosessen og med de tilbakemeldingene som er kommet fra offentlige myndigheter, opprettholdes likevel gjennomgangen som et tilbud for alle.

5.7.3 Sykkel

Planforslaget viderefører traséen til eksisterende gang- og sykkelveg i Dokkeveien og legger til rette for en sammenhengende sykkeltrasé langs hele Dokkeveien og Haakon Shetelig's plass. Tiltakene i Dokkeveien må sees i sammenheng med Bymiljøetatens gateprosjekt som blant annet innebærer avvikling av dagens kantparkering på denne veistrekningen. Tiltaket er i tråd med Bergen kommunes sykkelstrategi og bidrar til å styrke koblingen til det overordnede rutenettet for sykkel.

Det etableres tyverisikre innendørs sykkelparkering med sykkelgarderober i UN1 med adkomst fra sykkelvei i Dokkeveien. Disse innendørs plassene vil erstatte eksisterende sykkelkur som rives. I illustrasjonsplanen legges det i tillegg opp til utplassering av 200-250 sykkelparkeringsplasser innen planområdet, som vil ha nærhet til hovedinnganger i planområdet. Sykkelparkeringsplassene på terreng vil ha mulighet for å låse sykler til en fast installasjon og ca. 50-70 av disse vil være i ly for regn under bygningskropper.

Som omtalt i kapittel 3.9.5, er tallet på eksisterende tilrettelagte sykkelparkeringsplasser ved HF-fakultetet relativt lavt ift. KPA's krav, både med tanke på kvalitet og antall. Med planforslaget økes antall sykkelparkeringsplasser og kvaliteten på disse vesentlig. Totalt er dette vurdert som en forbedring av dagens situasjon og at det er tilstrekkelig for HF-fakultetets behov for sykkelparkeringsplasser, til tross for at det ikke oppfyller kravet i KPA2018. Kravene her vil kreve etablering av 1290 sykkelparkeringsplasser, et antall som ikke er realistisk på grunn av krav til store arealer både innvendig og utvendig, med påfølgende konsekvenser for prosjektets økonomi, kulturmiljøene i området, byrommene og miljø generelt.

5.7.4 Kollektivtilbud

Planområdet har svært god kollektivdekning, med hyppige bussavganger på østsiden av Puddefjordsbroen og akseptabel gangavstand til Bybanen og flere bussruter gjennom sentrum. Planforslaget legger ikke til rette for egne arealer til kollektivtransport innenfor planområdet, men tilrettelegger utganger fra bygningene slik at det skal være enkelt og trygt å nå kollektivtilbudet.

5.7.5 Renovasjon, beredskap og varelevering

Renovasjon

UiB har i dag et renovasjonsanlegg ved Sydneshaugen. Anlegget bygges om og kobles til det lokale buss-suget. Etter omleggingen skal kun glass/metall- og matavfall hentes med bil. Det planlegges for tradisjonelle søppelspann i tråd med UiBs renovasjonsavtaler. Oppstillingsplassen er dimensjonert for renovasjonsbil og tilrettelagt med hensyn til gjeldende stigningsforhold¹¹, se figur 5-18. Det har vært tett samarbeid med BIR, og det ble

¹⁰ Mobilitetsplan for samlokalisering av HF-fakultetet datert 25.05.21.

¹¹ RTP_HF-fakultetet_02, datert 8.06.21

Redusert biltrafikk vil gi positive konsekvenser også for bysentrum, herunder bedre luftkvalitet, økt trafikksikkerhet, redusert kø og bedre bokvalitet. Ansatte og studenter ved HF-fakultetet vil primært benytte kollektivtransport, sykkel eller gange, med etablerte parkeringsanlegg rundt om i byen som alternativ.

Parkering- og sykkelparkering

Alle eksisterende parkeringsplasser i parkeringsanlegget fjernes, med unntak av tre HC-plasser i nordvestre hjørne og tre HC-plasser ved Sjøfartsmuseet.

Planforslaget sikrer at nytt undervisningsbygg i o_UN7 og o_UN1 etablerer 30 sykkelplasser pr. 10 årsverk. Alle plassene skal være under tak og skal kunne låses inne. Det tilrettelegges for lademulighet for el-sykkel, og garderobefasiliteter. Sykkelparkering etableres i o_UN1.

Eksisterende kantparkering i Vinjes gate fjernes når gaten reguleres til torg/gatetun. Dette bidrar til lavere trafikk, redusert støy og et tryggere nærmiljø. UiB vil ikke tilby parkering til ansatte ved HF-fakultetet i tråd med restriksjoner i KPA2018.

Fjerning av 120 parkeringsplasser og kantparkering, kombinert med økt sykkel- og gangtilrettelegging, vil gi et trafikksikkert og mer bærekraftig nærmiljø.

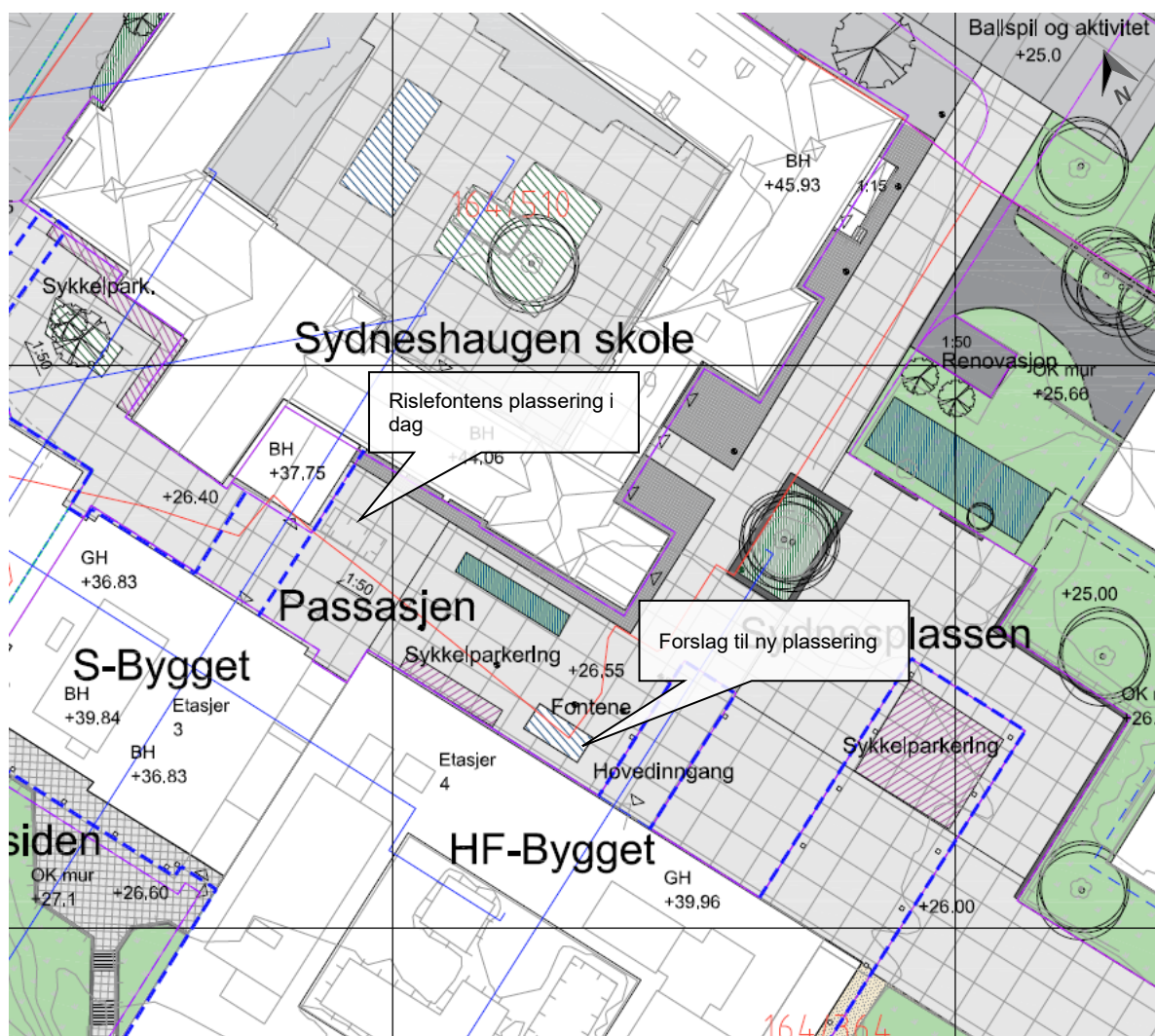
5.8 Vannforsyning og avløp

Området er knyttet til offentlig vannledningsnett og består av:

- VL 150 SJK, kommunal, anleggsår 1998, i Ivar Aasens gate, som forsyner en brannhydrant utenfor Sydneplass 10.
- VL 225 SJG, kommunal, anleggsår 1877, langs Haakon Sheteligs plass
- VL 150 SJG, statlig eid, anleggsår 1877, som går helt inn på arealet mellom dagens HF-bygg og Sydneshaugen skole. Det er to brannhydranter tilknyttet denne ledningen.
- VL 225 SJG, kommunal, anleggsår 1946, i Dokkeveien. Det er to brannhydranter tilknyttet denne.

Tilgjengelige hydranter og brannuttak ligger i 25-50 m avstand fra hovedangrepspunkt til dagens bygninger, bortsett fra Fastings Minde, der avstand til nærmeste brannhydrant er ca. 70 m. Det legges til grunn at løsning for slokking per i dag gjøres med utlegging av ledning fra brannbil.

Det står et kunstverk/rislefontene ved punkt F i figuren under som per i dag er tilknyttet VL 150 SJG like ved. Det er ikke kartlagt hvilken type tilbakeslagssikring denne har per i dag. Rislefontenen er planlagt flyttet internt i planområdet med en bestemmelse som gir rom for flytting innenfor o_TO2. Om rislefontenen skal kobles til vann ved ny plassering avgjøres i prosjekteringsfasen. Figur 5-19 viser dagens plassering.

Figur 5-19: Dagens plassering av rislefontene og forslag til ny plassering. Planen tillater at den flyttes innenfor torget på Sydnesplass, mellom HF-bygget og Sydneshaugen skole. III: Smedsvig Landskapsarkitekter

5.8.1 Avløp

Avløpsmengder fra nybygget tilsvarer maks vannforbruk, som er beregnet til ca. 2,2 l/s. Dette må beregnes nærmere i detaljprosjekteringsfasen, når antall vannuttak i bygget er bestemt. Kantinen som er planlagt i S-bygget må ha montert fettutskiller før tilknytning til kommunalt nett.

Avløp fra nybygget er tenkt tilknyttet AF-ledningen i Dokkeveien ved at det settes ned en ny inspeksjonskum på kommunal ledning. Det monteres stakekum på den private ledningen utenfor veggliv.

5.8.2 Konflikt med eksisterende VA

Det nye bygget blir liggende nært eksisterende kommunal vannledning som går langs Dokkeveien. Kravet i TEK17 er minimum 4 meter horisontal avstand mellom VA-ledninger og konstruksjoner når VA-ledninger ligger med 1,5 m overdekning. Avstanden må økes hvis ledningene ligger dypere. Ettersom bygget skal ha kjeller forventes det at vannledningen kan frigraves i fremtiden, uten at bygget blir undergravet. Dette må dokumenteres i detaljprosjekteringsfasen, og det må søkes om dispensasjon fra avstandskravene i TEK17 og VA-normen. Dispensasjonssøknad tas samtidig som søknad om forhåndsuttalelse i

byggeplanfasen. Alternative løsninger er å etablere nybygget med tilstrekkelig avstand til vannledningen eller å flytte vannledningen¹².

5.9 Blågrønne verdier

Ingen arealer innenfor planområdet er avsatt som blågrønne strukturer i KPA2018. Det er registrert turtraséer, men tiltaket vil ikke ha påvirkninger på disse. Reguleringsplanen regulerer deler av område til bydelspark, bytrær skal tilføres området og bydelsparken vil tilby plantekasser og andre grønne verdier. Eksisterende bytrær som skal bevares er vist i plankart med sikringssone. Nye trær er vist i illustrasjonsplanen og vil tilføres i samarbeid med landskapsplanlegger og bymiljøetaten.

5.9.1 Rekreasjon og friluftsliv

Tiltaket vil ikke påvirke areal og allmenhetens tilgang til friluftsområder, hundremeterskog, grøntdrag, buffersoner, osv. Tilrettelegging av bydelsparken og de to grønne områdene med formål park vil trolig gjøre området mer attraktivt for allmennheten.

5.9.2 Jordressurser

Ikke aktuelt.

5.9.3 Naturmangfold og miljøkonsekvenser

Planområdet er i dag planert og bebygd, og utbyggingen forventes derfor ikke å medføre negative konsekvenser for naturmangfold. Prosjektet vil tilføre ulike typer planter, med særlig fokus på pollineringsvennlig beplantning. Forholdet er regulert i bestemmelsene.

Håndtering av registrerte arter av nasjonal forvaltningsinteresse i og rundt området som den truede arten fiskemåke, vandrefalk og stær er sikret i bestemmelsene. For å redusere risiko for fuglekollisjoner skal fasader utformes med mindre reflekterende vindusflater.

Bestemmelsene setter også krav til at eksisterende trær skal bevares i størst mulig grad, og eventuelle fjernede bytrær erstattes med stedegne tresorter.

I området er det også registrert parkslirekne. Sikker håndtering av masser med rot- og stengelbiter er sikret i bestemmelsene. Tiltak for å ivareta naturverdier inkluderer bevaring av eksisterende planter og bytrær, etablering av nye grønne verdier gjennom regnbed og urban dyrking, for eksempel en terrassert frukthage.

5.9.4 Terrenginngrep og massehåndtering

Terrenginngrep

Terrenginngrep reduseres vesentlig i nåværende planforslag ift. innsendt planmateriale til førstegangsbehandling. Det åpnes imidlertid fortsatt for noe terrenginngrep. I vertikalnivå 1 åpnes det for å utvide arealet under Vinjes gate. Dette for å sikre tilstrekkelig areal i underetasje til sykkelparkering, garderober, auditorier mm. Utover dette legges det til rette for mindre terrengtilpassing. Eksisterende terrasse sør S-blokken forslås tilpasset gulvnivå i ny kantine i S-blokken. Derved unngås ramper fra nåværende studentbar og fremtidig kantine. Terrengtilpassingen gjøres innenfor rammene av nåværende terrasse og vil ikke påvirke hagen rundt Fastings Minde eller det omkringliggende terreng.

5.9.5 Overvannshåndtering

Planområdet har ikke kommunalt overvannsnett, og overvann ledes i dag til eksisterende AF-system (avløp felles). Ifølge NGUs løsmassekart består grunnen av fyllmasser. Planområdet ligger på en høyde med bratt skrent mot sørvest og mottar begrenset tilrenning fra omkringliggende arealer. Grunnvannet antas å stå lavt, og massene har en viss infiltrasjonsevne.

¹² VA-rammeplan HF-fakultetet datert 4.06.21

Eksisterende slukpunkt bør beholdes så lenge de fungerer, for å unngå overvannsproblemer andre steder på plassen. Det anbefales å opparbeide fall fra nybygget helt ut til Haakon Sheteligs plass, siden dagens avrenningslinje mot nordvest blir avskåret av bygget. Overvannet bør ledes mot Bredalsmarken i stedet for nordover mot sentrum.

Ved normalnedbør håndteres overvannet gjennom at taknedløp ledes til terreng eller infiltrasjonssandfang som fordeler vannet til omliggende masser, mens overvann fra tette dekker ledes til regnbed og gressarealer. Det planlegges flere regnbed i naturlige lavpunkter på plasser og i grøntarealer for oppsamling og fordrøyning. Overløp fra regnbed kan føres videre i renner til flomvei. Sammen med eksisterende og nye sandfang skal dette sikre at overvann ikke ledes mot sentrumskjernen ved foten av Nygårdshøyden.

5.10 Energi og klima

5.10.1 Energiløsninger og klimatiltak

Reduksjon av transportutslipp anses som det viktigste klimatiltaket. UiB har som mål at ansatte og studenter skal bruke klimavennlige transportalternativer, og nybygget vil bidra til dette ved å fjerne 120 parkeringsplasser og legge til rette for sykkelplasser iht krav i KPA. Nybygget skal ha fjernvarme basert på sjøvann. Det vurderes etablering av solceller på tak innenfor o_UN4 (HF-bygget), forutsatt at dette ikke kommer i konflikt med kulturminnehensyn.

I utbyggingsfasen må entreprenør ta hensyn til beboere og pågående aktivitet i hele anleggsperioden. Bestemmelsene fastsetter at det skal utarbeides planer for å begrense bygge- og anleggsstøy, jf. T1442, samt tiltak for å redusere støv fra rivning og bygging. Som profesjonell utbygger har UiB rutiner for å ivareta berørte parter gjennom hele prosjektet.

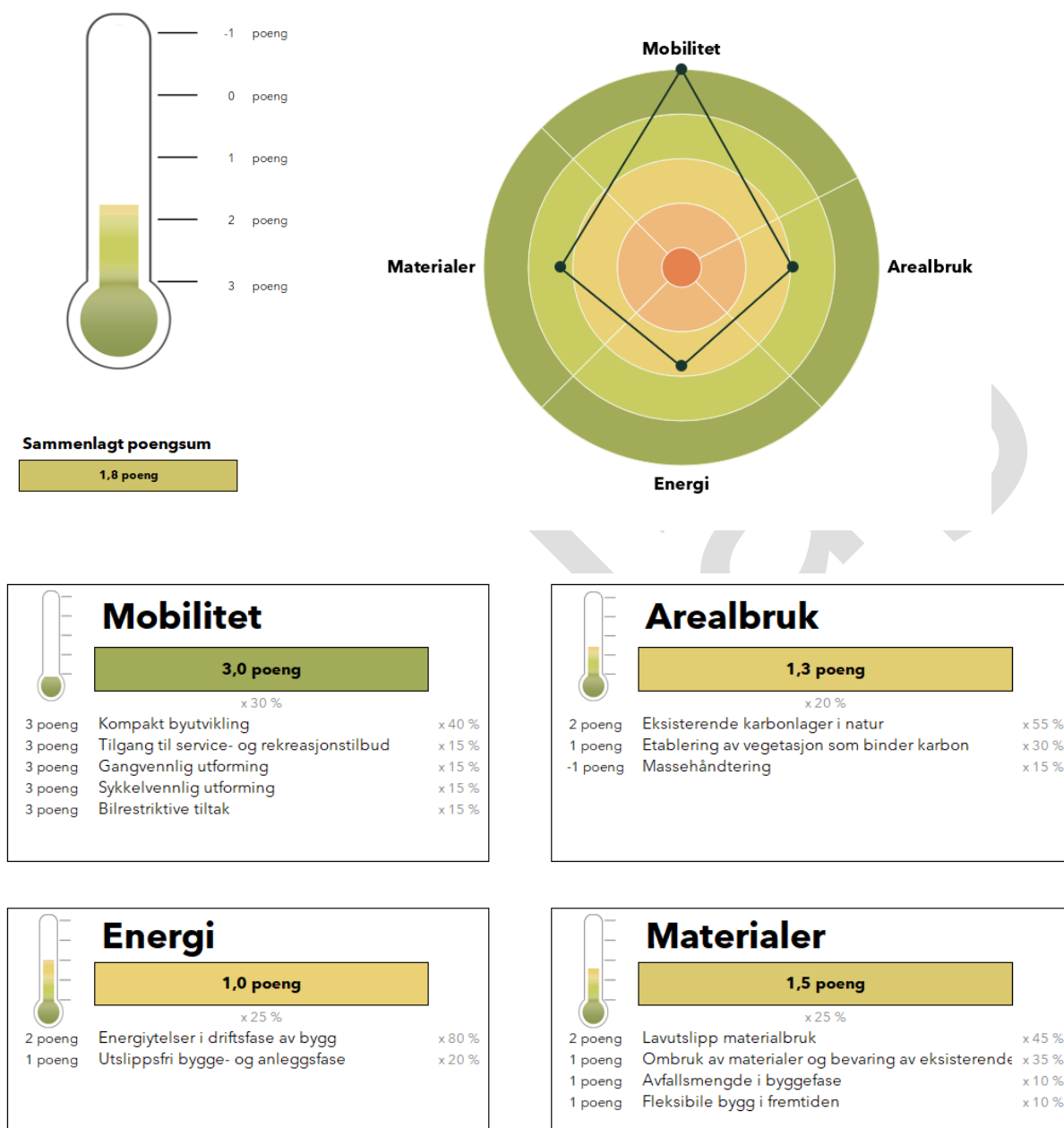
Fossilfri anleggsplass vil kunne bli et krav fra UiB til utførende entreprenør. Fossilfrie løsninger kan være anleggsmaskiner, byggvarme, byggestrøm og transport, både til og fra byggeplass og på selve byggeplassen.

Universitetet i Bergen har som mål å være klimanøytralt innen 2030. Dette følges opp blant annet gjennom Handlingsplan for klimaarbeidet ved UiB 2023 – 2026. I henhold til handlingsplanen skal universitetets byggeprosjekter klassifiseres etter BREAA-NOR standard excellent eller bedre. Dette forholdet sikres ikke formelt gjennom bestemmelsene, men er såpass godt forankret at det er valgt å legge denne ambisjonen til grunn i klimanorm og klimagassberegninger. Krav om spesifikke sertifiseringer er etter vår vurdering heller ikke ønskelig, med bakgrunn i at utviklingen går fort og andre ordninger kan være relevante innen prosjektet skal bygges.

Klimanorm

Klimanorm er utarbeidet i 2025. Som oppsummeringen under viser, kommer prosjektet ut med en sammenlagt score på 1,8 poeng. Resultatet av poengberegningen viser at mobilitet, materialer og arealbruk ligger innenfor grønn farge og at tiltaket dermed har høye klimaambisjoner. Mobilitet skårer meget høyt. Energi skårer lavest og ligger litt under høy klimaambisjon.

Resultater

Figur 5-20 Resultatene fra klimanormen viser en sammenlagt poengsum på 1,8.

5.10.2 Klimagassberegninger

Det er utarbeidet en klimagassberegning for planforslaget¹³. Beregningen omfatter kun etablering av nybygg og innvendig riving i S-blokken er ikke medregnet. Materialbruk er på nåværende tidspunkt ikke planlagt i detalj, utover at fasaden skal oppføres med tegl og mengdegrunnlaget for beregningene er derfor basert på en kombinasjon av prosjektspesifikk IFC-modell og referansebygg fra DFØ (kontorbygg). Areal og volum for yttervegger, tak og dekker er hentet fra IFC-modellen, mens oppbygningen av yttervegg er basert på referansebygget. Der er det lagt til grunn at 35 % av ytterveggene er bærende plasstøpt betong, og 65 % er ikke-bærende klimavegger. Det er forutsatt at hele fasaden får teglkleddning. For bæresystemet (søyler og bjelker) er mengder hentet fra referansebygg og det er antatt at disse oppføres som limtre. Innervegger inngår ikke i den nåværende IFC-

¹³ Asplan Viak: Klimagassberegning datert 24.09.2025

modellen og er derfor basert på referansebygget. Her er det antatt en kombinasjon av plasstøpt betong og bindingsverksvegger med stålstendere. Innerveggene er kledd med gips og malt med to strøk. Areal for gulvbelegg og himling er hentet direkte fra IFC-modellen. Materialvalg for gulvbelegg og himling er basert på et referansebygg med 50 % kontor og 50 % skole.

Bygget skal sertifiseres etter BREEAM Excellent, og det er derfor et minimumskrav med 20 % reduksjon i klimagassutslipp. Dette kan oppnås ved å bruke lavutslippsmaterialer i dekker og bæresystem eller ved å ombruke større elementer. Det er antatt at all betong er lavkarbon klasse A i beregningen, som vil være et minimumskrav for å kunne oppnå 20 % reduksjon. Foreløpige beregninger viser 7% reduksjon sammenliknet med referansenivå, ved å benytte lavkarbon klasse A. For resterende materialer er det brukt gjennomsnittlige referanseverdier fra Enova som en konservativ tilnærming.

Totale klimagassutslipp fra nybygget er estimert til rundt 4 000 tonn CO₂e med Norge-strømmiks og 4 800 tonn CO₂e med EU28+Norge-strømmiks over en analyseperiode på 50 år. Av dette utgjør materialbruk om lag 1 575 tonn CO₂e, byggeplass 35 tonn, energibruk 155/941 tonn (NO/EU28+NO) og transport 2 200 tonn CO₂e.

Usikkerhet knyttet til beregningene er relativt store da de er gjennomført tidlig i planarbeidet, men gir forståelse av de største bidragsyterne til klimagassutslipp og et grunnlag for å prioritere tiltak. Over levetiden utgjør transport i drift størst andel av utslippene fra nybygget. Denne beregningen avhenger av brukernes reisevaner frem i tid og tilgjengelige reisemidler, noe det knytter seg stor usikkerhet til. IFC-modell er brukt for å innhente representative mengder for prosjektet. Ettersom denne ikke er komplett, medfører dette stor usikkerhet. Dette gjelder særlig bæresystem et (søyler og bjelker).

5.11 Kulturmiljø

5.11.1 Forankring til Bergen kommunes kulturminnestrategi

Planområdet er underlagt hensynssone bevaring kulturmiljø H570, i tillegg til at det er fredete bygg, utomhuselementer og historiske vegfar. Dette legger særlige føringer når HF-fakultetet skal samlokaliseres i nytt bygg.

Planforslaget tilfører et frittstående bygg vest for S-blokk og nord for Sydneshaugen skole. Dagens gangtrasé/passasje opprettholdes i noe redusert utstrekning, under en åpen, overbygd passasje. Se figur 5-21 som viser passasjen.

Figur 5-21 Passasjen mellom Sydneshaugen skole og HF-bygget sett fra Vinjes gate.

Sydneshaugen skole bevares som i dag med visse endringer av byggets fasader mot sør og vest. Inngangsporten til skoleanlegget på sørfasaden, fasadene mot vest og nord, gårdsplassen samt fredet interiør, blir ikke fysisk eller visuelt berørt av planforslaget. For å oppnå et nybygg innenfor areal som ønsket, er det gjennom planforslaget lagt opp til rivning av dagens gangbro og sykkelparkeringsanlegg fra 2014. HF-bygget og S-blokken vil framstå som tilnærmet uberørt. Ny gangbro/overbygget areal vil etableres lengre mot vest samt utvidet (endret) eksisterende gangbro. Nytt bygg tar opp elementer fra formspråket til Sydneshaugen skole og formen er tilpasset og følger Dokkeveiens utforming. Bruk av teglsteiner et materiale som speiler Sydneshaugen skole. Det enkle volumet speiler HF-byggets modernisme samtidig som formen med skråtak og hull i tett vegg legger seg mer opp til Sydneshaugen skole. I transformasjonen er det foretatt ulike avveininger og grep for å ivareta åpne rom og siktlinjer. Siktlinjer fra Vinjes gate mot Løvstakken er ivaretatt, og Vinjes gate blir regulert til torg med mulighet for opparbeiding av nabolagspark. Ny gangbro over passasjen skal etableres. Ved bruk av mye glass i inngangspartiet, i tillegg til at deler av passasjen holdes åpen, vil åpningen oppleves som inviterende og logisk for passasje. Sikt gjennom passasjen fra Sydneshaugen skole mot Vinjes gate reduseres imidlertid noe av ny bygningskropp.

Gjennom sammenkoblinger av gangveier (nye og eksisterende) vil Fastings Minde bli mer tilgjengelig, og dermed mer synlig. Dokkeveien vil bli mer interessant som ferdselsåre når den omreguleres til gang- og sykkelveg og det etableres kontorlokaler og undervisningsrom langs gaten.

Fjernvirkningene av planforslaget vises i visualiseringer utarbeidet fra tre ulike standpunkt (se kap 5.2.3). De viser hvordan tiltaket påvirker taklandskapet i nærområdet og hvordan synligheten av tak og fasade til Sydneshaugen skole påvirkes. Tak- og gesimshøyde på tiltaket bryter i liten grad med det eksisterende taklandskap, da taket til Sydneshaugen skole vil være delvis synlig fra alle valgte standpunkter. Johanneskirken, Kulturhistorisk museum og Jus-bygget er dessuten fortsatt de mest fremtredende bygg på Sydneshaugen. Fra utviklingsområdet Dokken vil fasaden til Sydneshaugen skole fortsatt være godt synlig, men fra Damsgård vil nybygget dekke en større del av fasaden.

HF-bygget med S-blokken vil i ikke få endringer i fasaden bortsett fra at gangbroen som kobler S-blokken og Sydneshaugen skole vil utvides. Det vil utføres nødvendige interiørmessige ombygninger i HF-bygget med S-blokken, bla planlegges at første etasje i S-blokken omdannes til kafé og at atriene omdannes til «studiehage». Alle endringer vil imidlertid utføres med en intensjon om at byggets gode kvaliteter skal videreføres. Revitaliseringen av deler innenfor Sydneshaugen skole kan få i gang noe av samme funksjonsblanding. Planforslaget foreslår en hensynssone kulturmiljø (H570) der HF-bygget med S-blokken er markert som bygning som skal bevares, i tillegg til fredningene som allerede foreligger på enkeltobjekter og utenomhusanlegg.

Planforslaget er vurdert å være i tråd med kulturminnestrategien «Identitet med særpreg» punkt 1 som skal sikre kvalitet, identitet og særpreg i byutviklingen ved vern av kulturminneverdier, punkt 2 som skal sikre at kulturminneverdiene ivaretas og forvaltes gjennom ansvarlig og klimavennlig bruk og transformasjon og punkt 3 som skal sikre at innsatsen styrkes for å verne om og sikre vår kulturarv.

5.12 Barn og unges interesser

Ved varsel om oppstart ble det påpekt at barn og unge i stor grad bruker Vinjes gate til lek og aktivitet, inkludert sykling og buekorpsaktiviteter. Planforslaget tar hensyn til dette gjennom opprusting av fellesområdene, som bydelsparken, og etablering av nye attraktive byrom. Vinjes gate omformes til et attraktivt offentlig byrom, der all biltrafikk fjernes som følge av at parkeringsanlegget og overflateparkering tas bort. Dette vil gjøre gaten tryggere og mer innbydende for barn og unge.

Planforslaget legger også til rette for nye og opprustede gangveger, som gir trygge passasjer for barn og unge til skole og fritidsaktiviteter, samtidig som det forventes å stimulere til økt aktivitet i området.

Planforslaget bidrar til at tilgjengelig areal for lek og aktivitet vil øke og tydeliggjøring av forbindelser og god lyssetting vil gjøre området tryggere å bevege seg i og oppholde seg i, sammenlignet med dagens situasjon.

5.13 Sosial infrastruktur

5.13.1 Skole og barnehage

Prosjektet kan potensielt medføre en økning i antall arbeids- og studieplasser, som igjen kan få innvirkning på skole- og barnehagekapasiteten i området. Bergenhus bydel har i 2022 en overdekning av barnehageplasser sett i sammenheng med antall barn bosatt i bydelen. Barnehagene i bydelen vil ha plass til 118% av barna i alderen 1-5 år som er bosatt her¹⁴. Bydelen har en del barn som ikke har bostedsadresse i bydelen, men der foreldrenes arbeidsplass ligger her. Det tilsier at bydelen fortsatt bør ha en høyere dekningsgrad enn 95%¹⁵. Barnetallsprognosen viser en liten nedgang for Bergenhus bydel fram til 2026 hvorav Møhlenpris oppvekstun er en av barnehagene med noe redusert kapasitet. Planlagt boligbygging på Dokken og Marineholmen kan øke presset på barnehagene i området.

Skolekapasiteten i bydelen kan forvente en liten økning av elevtallet fram til 2030. Igjen er det området Møhlenpris som ventelig får størst utfordring, og der tiltak må iverksettes¹⁶. Planlagt utvikling i Dokken og Marineholmen vil forsterke utfordringene. Den private St. Paul skole kan ha en mindre rolle i dette.

¹⁴ Barnehagebruksplan 2022 – 2035. Høringsutkast. Side 89.

¹⁵ Barnehagebruksplan 2022 – 2035. Høringsutkast. Side 89.

¹⁶ Skolebruksplan for 2021 til 2030. Side 32.

Tiltaket legger til rette for nye og forbedrede gang- og sykkelforbindelser mot sør, og sikrer trygg skoleveg til/fra skolene i området. Bygatene i nærområdet har etablerte fortau. Både barneskole og barnehage har trygg skolevei og avstandene er korte. Se også kap. 3.8 for skoleveger til barneskole og utarbeidet mobilitetsanalyse.

5.13.2 Annen sosial infrastruktur

Innenfor planområdet er det hovedsakelig fasiliteter tilrettelagt for ansatte og studenter innen forskning og undervisning. Et boligområde er lokalisert nordvest i planområdet.

Eksisterende tilbud vil bli utvidet med utbygget HF-campus. Tilrettelagte utearealer som etableres med utbyggingen vil komme området som helhet til gode. Kafe vil også være et tilbud for allmennheten.

5.14 Risiko og sårbarhet

I vedlagte ROS-analyse er det påpekt følgende avbøtende tiltak:

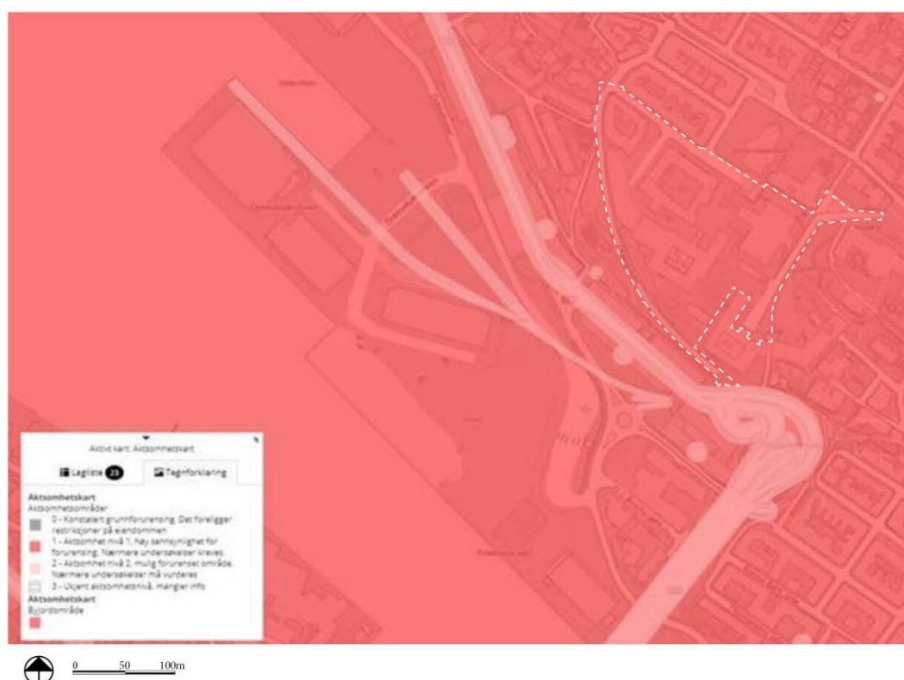
1. Nybygg vil følge landskapet og trolig ikke forsterke vinden i området.
2. Som følge av forventet økt nedbør er det viktig å ta vare på og etablere mest mulig naturlig vegetasjon og tiltak for fordrøyning/infiltrasjon. VA-rammeplanen er laget i samarbeid med LARK for å finne løsninger som vil fordrøye/infiltrere og sikre avrenning vekk fra sentrum.
3. Overvann skal fordrøyes på ulike måter for å kunne ha best mulig kontroll på vannet og lede det i ønsket retning når regnet kommer i store mengder fra oven. Planlagte tiltak i VA-rammeplanen vil sørge for at framtidig nedbør vil renne vekk fra sentrum.
4. Det er sikret i TEK17 at bygninger skal prosjekteres og utføres med radonforebyggende tiltak.
5. Tiltak for å hindre spredning av uønskede vekster er sikret i bestemmelse 2.8.2 for massehåndtering.
6. Ingen tiltak er planlagt i aktuelle grønne lunger i nærområdet slik at mulige arter som ekorn, pinnsvin og rev ikke blir berørt i de grønne lungene som finnes i nærområdet.
7. Fugler som kråke, bjørkefink, tjeld, fiskemåke og svarttrost er registrert i Artskart i strøket og vil kunne fortsette sitt liv uberørt.
8. Insekter vil få tilgang til planter og vekster som vil opprettholde deres bestand.
9. Brannfare er alltid til stede. Det er avdekket tilstrekkelig brannvannsuttak.
10. Nye gangveier både med og uten universell utforming vil gjøre området enda mer attraktivt for bruk av alle.
11. Med 120 færre parkeringsplasser innenfor utbyggingsområdet til UiB vil trafikken i området ventelig gå kraftig ned, i tillegg til vektlegging av etablering av brede gode fortau/byrom.
12. Planforslaget legger også opp til å regulere gang- og sykkelvei langs Dokkeveien og Haakon Shetelig's plass slik at kantparkering opphører, noe som reduserer biltrafikken ytterligere. Seks parkeringsplasser for bevegelseshemmede opprettholdes.
13. Dager med lav temperatur og uten vind kan føre til konsentrasjoner med dårlig luft som ellers i byen. Et tiltak kan være å holde seg innomhus på jobb/hjemme for dem som har særlige luftveisplager.
14. Valg av konstruksjoner for å sikre gode lydforhold utføres som del av prosjekteringen av bygningene.
15. Støy innomhus vil bli tema i prosjekteringsfasen i og med mye trafikk med høy ÅDT fra Puddefjorden. Håndteres gjennom krav i TEK17.

Ingen alvorlig risiko klassifisert med rød farge er avdekket ved gjennomgang av ROS-analyserapporten. Avbøtende tiltak er ellers beskrevet i pkt. 5.14 Risiko og sårbarhet. Ved gjennomføring av avbøtende tiltak er planområdet vurdert til ikke å være utsatt for fare

Figur 5-23: Områder hvor man ser berg i dagen.

5.14.2 Forurensning

Figur 5-24: Aktsomhetskart som viser mulig forurenset grunn. Kilde: Bergen kommune.

Aktsomhetskartet over viser mulig forurensset grunn¹⁷. Registreringene ligger utenfor planområdet nede med Bredalsmarken. For å få avklart om det foreligger forurensset grunn innenfor planområdet bør det gjennomføres grunnundersøkelser jf. bestemmelse 2.8.7.

Det skal benyttes mindre reflekterende vindusflater i fasadeliv av hensyn til refleksjon og fugleliv. Ved utforming av utendørs belysning skal det legges vekt på å redusere mengden strølys. Lys skal være sensorstyrt. Se bestemmelse 2.1.1.

5.14.3 Klimatilpasning

Planområdet er tilrettelagt for fremtidige klimaendringer gjennom tiltak for overvannshåndtering, inkludert regnbed, grønne arealer og tilpasset terrengfall, som reduserer risiko for flom og lokal overvannsskade. Vegetasjon, bytrær og grønne utearealer bidrar til å dempe urbane varmeeffekter og gir økt komfort under hetebølger. Universell utforming og sikre gangforbindelser gjør området mer robust mot ekstremvær, mens havstigning vurderes å ha begrenset direkte påvirkning på området. Tiltakene styrker samtidig bymiljø, biologisk mangfold og tilgjengelighet for alle brukergrupper.

5.15 Juridiske og økonomiske konsekvenser for kommunen

Arealene er offentlige i dag og vil fortsette å være det. Eventuelle nye offentlige vannledninger osv. overtas av kommunen.

5.16 Rekkefølgebestemmelser

Før rammetillatelse

- Det skal utarbeides detaljert materialpalett ved søknad om rammetillatelse.
- Tekniske planer for utbedring / opparbeiding av offentlig vegareal (inkludert veglys, skiltplan og overvannshåndtering) skal være godkjent av kommunal vegmyndighet.

Før bebyggelse tas i bruk (felt o_UN1 og o_UN6)

- Tilstrekkelig antall sykkelparkeringsplasser skal være etablert innenfor o_UN1 og o_UN4.
- Renovasjonsløsning o_ØK3 skal være ferdigstilt iht. Renovasjonsteknisk plan.
- Tiltak for universell utforming på o_TO2 skal være ferdig opparbeidet. HC-parkering i o_PP skal være opparbeidet.
- VA-anlegg skal være ferdigstilt iht. godkjent VA-rammeplan.
- Tilkost for utrykningskjøretøy til nybygg innenfor o_UN7 skal være opparbeidet og dokumentert.
- Gate- og nabolagspark innenfor bestemmelsesområde o_TO1 skal være opparbeidet.
- Blågrønne strukturer, herunder overvann og vegetasjon, leke- og uteoppholdsarealer, skal være opparbeidet.
- Ved helning inntil 1:3 skal løsmasser som konsekvens av nye tiltak beplantes/tildekkes med stedegen beplantering langs o_PA2 sin sørside. Fyllinger og skjæringer som konsekvens av ny utbygging beplantes/tildekkes.

5.17 Oversikt over arealformål

5.17.1 Grad av utnytting

Total %-BRA for ny bebyggelse på o_UN7 (Nybygget)

Metode for BRA-utregning:

¹⁷ Aktsomhetskart mottatt fra saksbehandler 16.04.21.

$$\% - BRA = \frac{[totalt\ BRA \times 100]}{Tomteareal}$$

Tomtegrunnlag

o_UN7 **816 m²**

Maksimal utnyttelse i plankartet for o_UN7:

Totalt bruksareal

BRA **2850 m²**

$$\% - BRA = \frac{[2850 \times 100]}{816} = 349,3 \% \approx 350 \%$$

Total %-BRA for ny bebyggelse på o_UN1 (under nybygget)

Tomtegrunnlag

o_UN1 **2496 m²**

Maksimal utnyttelse i plankartet for o_UN1:

Totalt bruksareal

BRA **2135 m²**

$$\% - BRA = \frac{[2135 \times 100]}{2496} = 85\%$$

Total %-BRA for ny bebyggelse på o_UN6 (Ny inngang Sydneshaugen skole)

Tomtegrunnlag

o_UN1 **69 m²**

Maksimal utnyttelse i plankartet for o_UN6:

Totalt bruksareal

BRA **67 m²**

$$\% - BRA = \frac{[67 \times 100]}{69} = 97,1\% \approx 100 \%$$

Total %-BRA for ny bebyggelse på o_UN4 (atrium i HF-bygget samt teknisk på S-blokken)

Tomtegrunnlag

o_UN4 **3309 m²**

Maksimal utnyttelse i plankartet for o_UN4:

Totalt bruksareal

BRA **600 m²**

$$\% - BRA = \frac{[600 \times 100]}{3309} = 15,1\% \approx 15 \%$$

BRA for o_UN7 inkluderer nybygget på vertikalnivå 2, samt to nye gangbroer. Dette for å illustrere nytt som skal bygges ift. nybygget. BRA for o_UN6 er inngangsparti for o_UN2. BRA for o_UN1 inkluderer nytt areal på vertikalnivå 1. BRA for o_UN4 gjelder nytt tak over atrium i HF-bygget.

Arealet man skal erstatte i deler av UiB sin bygningsmasse (utenfor planområdet) skal etter planen selges på det åpne markedet. Arealet utgjør til sammen 11 000 m². Tilgjengelig areal etter utbygging er rasjonalisert ned til 4500 m² nybygg i kombinasjon med takoverbygg i atrium i HF-Bygget og omdisponering av eksisterende areal i HF-bygget og Sydneshaugen skole.

5.17.2 Arealformål

Arealformål	
--------------------	--

§12-5. Nr. 1 - Bebyggelse og anlegg	Areal (m ²)
1113 - Boligbebyggelse-blokkbebyggelse	1714
1162 - Undervisning (7)	14 923
1560 - Øvrige kommunaltekniske anlegg (3)	119
Sum areal denne kategori:	14 260
§12-5. Nr. 2 - Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur	Areal (m ²)
2011 - Kjøreveg	1010
2012 - Fortau (4)	1980
2013 - Torg (3)	6139
2014 - Gatetun (4)	3151
2015 - Gang-/sykkelveg (2)	184
2016 - Gangveg/gangareal/gågate (2)	270
2017 - Sykkelanlegg	890
2018 - Annen veggrunn - tekniske anlegg (2)	229
2019 - Annen veggrunn - grøntareal (3)	354
2082 - Parkeringsplasser	97
Sum areal denne kategori:	14 304
§12-5. Nr. 3 - Grønnstruktur	Areal (m ²)
3050 – Park (2)	4027
Sum areal denne kategori:	4027
Totalt alle kategorier:	35 087

Hensynssoner

Hensynssoner	
§12-6. Hensynssoner	Areal (m ²)
550 Hensyn landskap	3137
570 Bevaring kulturmiljø (2)	27 705
730 Båndlegging etter lov om kulturminner (3)	8139
Sum areal denne kategori:	38 981

Bestemmelsesområder

Bestemmelsesområder	
§12-7. Bestemmelsesområder	Areal (m ²)
#1 Vilkår for bruk av arealer, bygninger og anlegg	735
#2 Utforming	305
#3 Utforming	220
#4 Utforming	77
#5 Vilkår for bruk av arealer, bygninger og anlegg	216
#6 Vilkår for bruk av arealer, bygninger og anlegg	82
Sum areal denne kategori:	1635